

MANAVGAT
Ticaret ve Sanayi Odası

2025 EKONOMİK RAPORU

matso.tr

SANAYİ

TİCARET

TURİZM

TARIM

HİZMETLER

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	3
1. 2025 Yılında Türkiye Ekonomisi.....	5
2. 2025 YILINDA ANTALYA VE EKONOMİSİ.....	11
3. MANAVGAT'IN GENEL TANITIMI.....	16
3.1. <i>Manavgat Hakkında</i>	16
3.2. <i>Manavgat'ın Nüfus Yapısı</i>	18
3.3. <i>Manavgat'ta Eğitimin Durumu</i>	21
3.4. <i>Manavgat'ta Sağlık ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri</i>	23
3.5. <i>Manavgat'ta Kültür ve Spor</i>	26
4. 2025 YILINDA MANAVGAT EKONOMİSİ.....	30
4.1. <i>Tarım ve Hayvancılık</i>	30
4.1.1. <i>Tarım</i>	31
4.1.2. <i>Hayvancılık</i>	35
4.2. <i>Turizm</i>	36
4.3. <i>Sanayi ve Ticaret</i>	45
4.4. <i>Ormancılık</i>	47
5. MANAVGAT'IN GELECEĞİ.....	48
5.1. <i>Manavgat İlçesinin Ekonomik-Yatırım Amaçlı Teşviklerden Yararlanabilmesi Olanaklarının Artırılması</i>	48
5.1.1. <i>Hedef Yatırımlar Teşvik Sistemi Uygulamaları</i>	51
5.1.2. <i>Öncelikli Yatırımlar Teşvik Sistemi Uygulamaları</i>	51
5.1.3. <i>Teknoloji Hamlesi Programı</i>	53
5.1.4. <i>Yerel Kalkınma Hamlesi Programı</i>	54
5.1.5. <i>Stratejik Hamle Programı</i>	54
5.1.6. <i>Yeşil ve Dijital Dönüşüme İlişkin Uygulamalar</i>	55
5.2. <i>Manavgat İlçesi'nde Örtü Altı Tarımın ve Süs Bitkileri Yetiştiriciliğinin Yaygınlaştırılması ve Birim Alandan Elde Edilen Gelirin Artırılması</i>	56
5.3. <i>Manavgat İlçesi'nde Tarıma Dayalı Sanayinin Geliştirilmesi</i>	57
5.4. <i>Organize Sanayi Bölgesi</i>	58
5.5. <i>Turizmin Çeşitlendirilmesi ve Yaygınlaştırılması</i>	60
5.6. <i>Manavgat İlçesi'nde Güneş Enerjisi Sektöründen Yararlanma Olanaklarının Artırılması</i>	62
5.7. <i>Tıbbi ve Aromatik Bitkilerden Doğa Duyarlı Bir Yaklaşım ile Yararlanma Yoluna Gidilmesi</i>	64
5.8. <i>Geleceği Yakalamada Dış Ticaret Kurumsal Altyapısını Güçlendirmek</i>	65
5.9. <i>Manavgat İlçesinde Geleceğin Yatırımları</i>	66

6. MANAVGAT TİCARET VE SANAYİ ODASI HAKKINDA GENEL BİLGİLER	66
KAYNAKLAR.....	69

ÖNSÖZ

Değerli Üyelerimiz,

Küresel ekonomide belirsizliklerin arttığı, jeopolitik risklerin ve ekonomik dönüşümlerin gündemi belirlediği bir dönemde, Türkiye ekonomisi üretim, istihdam ve ihracat gücüyle büyümesini sürdürmeye devam etmiştir. Yüksek enflasyon, finansmana erişimde yaşanan zorluklar ve küresel talepteki yavaşlamaya rağmen iş dünyamızın gösterdiği direnç, ekonomimizin en önemli güvencesi olmuştur.

Bu süreçte Manavgat ekonomisi de sahip olduğu güçlü turizm altyapısı, tarımsal üretim kapasitesi, ticaret hacmi ve girişimci iş dünyası sayesinde bölgesel ekonominin lokomotiflerinden biri olmayı sürdürmüştür. Dünyanın ve ülkemizin içinden geçtiği ekonomik koşullara rağmen ilçemiz, turizmde elde ettiği başarılarla, tarım sektöründeki üretim gücüyle ve her geçen gün gelişen ticaret yapısıyla büyüme potansiyelini korumuştur.

Manavgat, yalnızca ülkemizin önemli turizm merkezlerinden biri değil; aynı zamanda tarım, ticaret, hizmetler ve inşaat sektörlerinde yarattığı ekonomik değerle bölgesel ve ulusal kalkınmaya önemli katkılar sağlayan bir üretim merkezidir. Özellikle turizm sektöründe sürdürülebilir büyümenin devam etmesi, tarımsal üretimde katma değer artırılması ve ticaret hayatının güçlendirilmesi ilçemizin geleceği açısından büyük önem taşımaktadır.

Önümüzdeki dönemde yeşil dönüşüm, dijitalleşme, sürdürülebilir turizm uygulamaları ve teknolojik gelişmeler tüm sektörlerimizi doğrudan etkilemeye devam edecektir. Bu nedenle işletmelerimizin rekabet gücünü koruyabilmesi için yenilikçi uygulamalara yönelmesi, verimlilik odaklı yatırımlar yapması ve değişen küresel koşullara uyum sağlaması gerekmektedir. Manavgat iş dünyasının bu dönüşümü başarıyla gerçekleştirecek bilgi birikimine, tecrübeye ve girişimcilik ruhuna sahip olduğuna inanıyoruz.

Manavgat Ticaret ve Sanayi Odası olarak temel hedefimiz; üyelerimizin rekabet gücünü artırmak, bölgemizin ekonomik potansiyelini en üst seviyeye taşımak ve Manavgat'ın yatırım, üretim ve turizm merkezi kimliğini daha da güçlendirmektir. Bu doğrultuda üyelerimizin ihtiyaçlarını yakından takip ediyor, bölgesel kalkınmaya katkı sağlayacak projeler üretmeye ve iş dünyamızın sesi olmaya devam ediyoruz.

Hazırladığımız 2025 Yılı Ekonomik Raporu; dünya ve Türkiye ekonomisindeki gelişmelerin yanı sıra Manavgat ekonomisinin mevcut durumunu, sektörel görünümünü ve geleceğe yönelik fırsatlarını değerlendiren önemli bir kaynak niteliğindedir.

Bu raporun hazırlanmasında emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarıma, desteklerini esirgemeyen tüm kurum ve paydaşlarımıza teşekkür ederim. Hep birlikte çalışarak, Manavgat'ımızı daha kalkınmış, müreffeh ve sürdürülebilir bir geleceğe emin adımlarla taşıyacağımıza yürekten inanıyorum.

2025 Yılı Ekonomik Raporu'nun üyelerimize, iş dünyamıza ve tüm ilgililere fayda sağlayacağına ve çalışmalarına katkı sunacağına olan inancımla, en içten sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Seydi Tahsin GÜNGÖR

Manavgat Ticaret ve Sanayi Odası

Yönetim Kurulu Başkanı

1. 2025 Yılında Türkiye Ekonomisi

Türkiye ekonomisinde büyüme dinamikleri yeniden dengelenme ekseninde şekillenmiştir. Küresel talep koşulları, yurt içi talebin bileşimi ve uygulanan sıkı politika çerçevesi ekonomik aktiviteyi sınırlamış, büyümenin kaynakları belirgin biçimde farklılaşmıştır. 2024 yılında büyüme, bir önceki yıla göre 1,7 puan azalarak %3,3 düzeyinde gerçekleşmiştir. Büyümenin ana sürükleyicisi hizmetler sektörü olmuştur. Ticaret, ulaştırma ve konaklama faaliyetleri hizmetler sektörünü desteklerken, deprem sonrası yeniden yapılanma inşaat sektörünü öne çıkarmıştır. Küresel talepteki zayıf seyir sanayi üretimini sınırlamış, tarım sektörü büyümeye sınırlı katkı sağlamıştır. Sıkı para ve maliye politikaları özel tüketim harcamalarında ivme kaybına yol açmış, iç talebin büyümeye katkısı zayıflamıştır. İthalatın ihracata kıyasla daha güçlü seyri net ihracatın büyümeyi aşağı çekmesine neden olmuştur. 2025 yılında büyüme %3,6'ya yükselmiştir. Ancak büyümenin kompozisyonunda belirgin bir ayrışma ortaya çıkmıştır. Hizmetler ve inşaat sektörleri büyümeyi sürüklemeyi sürdürürken, sanayi üretimindeki artış sınırlı kalmış, tarım sektöründeki daralma büyüme üzerinde aşağı yönlü baskı oluşturmuştur. Sıkı finansal koşullar iç talep kaynaklı büyümeyi sınırlandırmış; özel tüketimdeki yavaşlama derinleşmiştir. Buna karşılık sabit sermaye yatırımlarının katkısı artmıştır. Dış ticarete ithalatın görece güçlü seyri ve ihracattaki zayıf görünüm net ihracatın negatif katkısının sürmesine yol açmıştır. 2025 yılında harcama yöntemiyle GSYH değerlendirildiğinde; özel tüketim harcamalarının büyümeye katkısı önceki yıla göre daha sınırlı kalırken, sabit sermaye yatırımları ve bazı hizmet faaliyetlerindeki artış ekonomik aktiviteyi destekleyen unsurlar arasında yer almıştır. Net ihracatın büyümeye katkısı ise küresel talep koşulları ve dış ticaret gelişmelerine bağlı olarak sınırlı kalmıştır. Kişi başına gayrisafi yurt içi hasıla 2025 yılında nominal olarak artış kaydetmiştir. ABD doları cinsinden kişi başına gelir bir önceki yıla göre %17,7 artışla 15.325 dolardan 18.040 dolara yükselmiştir. 2025 yılında tarım sektörü, iklim koşullarındaki değişimler, jeopolitik gerilimler ve ihracat kısıtlamaları çerçevesinde şekillenmiştir. Küresel ısınmaya bağlı olarak yağışların azalması ve doğal afetlerin yanı sıra, mazot, gübre, ilaç ve işçilik maliyetlerindeki artışlar, üretim maliyetlerini yükselterek çiftçilerin faaliyetlerini olumsuz etkilemiştir. 2025 yılı Nisan ayında gerçekleşen zirai don olayı ile yıl genelinde gözlenen sıcaklık artışları ve düşük yağış miktarı, meteorolojik kuraklık koşullarını belirginleştirerek bitkisel üretim ve verimlilikte gerilemeye yol açmıştır. 2025 yılında tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin üretim miktarında %9, sebzeler grubunda %0,9, meyveler, içecek ve baharat bitkilerinde %30,9 üretim düşüşü gerçekleşmiştir. Ticaret borsaları işlem hacmi, 2025 yılında bir önceki yıla

göre %33,5 artış göstererek 2.700.921 milyon TL'den 3.604.801 milyon TL'ye yükselmiştir. Sanayi üretimi 2025 yılında zayıf dış talep ve sıkı finansal koşulların iç talebi sınırlandırması nedeniyle yıl genelinde dalgalı ancak ılımlı bir seyir izlemiştir. Özellikle Mayıs-Ağustos aylarında üretim performansı güçlenmiş, imalat sanayindeki üretim artışı toplam sanayi üretimini destekleyen temel unsur olmuştur. 2024 yılında %0,3 olan sanayi üretimi artış hızı, 2025 yılında 2,5 puanlık artışla %2,8'e yükselmiştir. İmalat sanayi kapasite kullanım oranı 2024 yılında bir önceki yıla göre 0,4 puan azalarak %75,9 seviyesine inerken, 2025 yılında 1,6 puan azalarak %74,3 seviyesine gerilemiştir. İmalat sanayi kapasite kullanım oranındaki bu gerilemede artan finansman maliyetleri, iç ve dış talepteki zayıflama etkili olmuştur. 2025 yılında imalat sanayi alt sektörlerinde en yüksek kapasite kullanımı iç tüketimdeki artışa bağlı olarak %84,3 ile tütün ürünleri imalatında gerçekleşmiştir. Sanayi kapasite raporu istatistiklerine göre, 2025 yılı sonu itibarıyla geçerliliği devam eden sanayi kapasite raporu sayısı 2024 yılı sonuna göre %0,3 azalarak 93.864'e, çalışan sayısı %3,9 azalarak 3.850.612'ye gerilemiştir. İnşaat sektöründe konut talebinin sürmesi, deprem sonrası yeniden inşa faaliyetleri ve kentsel dönüşüm çalışmaları sektördeki hareketliliği desteklemiştir. Konut projeleri, ticari yapılar ve sanayi tesislerine yönelik özel sektör yatırımları ile kamu alt yapı projeleri inşaat faaliyetlerinin artmasında etkili olmuş, 2025 yılında sektör %10,8 oranında büyümüştür. Konut satışlarının %14'ünü oluşturan ipotekli satışlar bir önceki yıla göre %49,3 oranında önemli bir artış gösterirken, diğer satışlar %10,1 artmıştır. 2025 yılında 12.449 anonim, 101.319 limited ve 11 kollektif olmak üzere toplam 113.779 şirket kurulmuş, 4.966 anonim, 28.236 limited, 66 kollektif ve 2 komandit olmak üzere toplam 33.270 şirket kapanmıştır. 2025 yılında protesto edilen senet ve karşılıksız çeklerde yükseliş devam etmiştir. Protesto edilen senet sayısı bir önceki yıla göre %24,4 artışla 301 bine, tutarı ise %92,1 artarak 92.329 milyon TL olmuştur. Karşılıksız çek sayısı %12,8 artarak 308 bine, tutarı ise %50,1 artarak 260.394 milyon TL'ye yükselmiştir. Turizmde ürün ve pazar çeşitliliğine yönelik çalışmalar, ulaşım altyapısının güçlenmesi ve turizm faaliyetlerinin yıl geneline yayılmasına yönelik politikalar sektörün performansını desteklemiştir. Bununla birlikte, küresel ekonomik faaliyetlerdeki zayıflama başta Avrupa olmak üzere temel pazarlarda talep artışının sınırlı kalması, alternatif destinasyonların rekabet baskısı oluşturması ve maliyetlerdeki yükseliş, sektörün büyüme ivmesini sınırlandıran başlıca unsurlar olmuştur. 2025 yılında ülkemize yurt dışından gelen ziyaretçi sayısı bir önceki yıla göre %2,7 artarak 62.232 bin kişiden 63.917 bin kişiye, yurt dışına giden ziyaretçi sayısı %4,4 artarak 11.391 bin kişiden 11.897 bin kişiye yükselmiştir. Ziyaretçilerden elde edilen turizm geliri bir önceki yıla göre %6,5 artarak 64.448 milyon

dolar olmuş, turizm gideri ise bir önceki yıla göre %24 artarak 9.602 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Turizm net geliri %4 artışla 54.846 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2025 yılında yatırımların artırılmasına katkı sağlamak, yatırımcıları desteklemek ve yönlendirmek amacıyla teşvik uygulamalarına devam edilmiş ve 32915 sayılı “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkındaki Cumhurbaşkanı Kararı” 30 Mayıs 2025 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 2024 yılında %23,2 azalan yatırım teşvik belgesine bağlanan sabit yatırım tutarı, 2025 yılında %20 artarak 1.530.507 milyon TL’ye yükselmiştir. 2025 yılında teşvik belgesine bağlanan sabit yatırımlar içinde en büyük payı %47,1 ile imalat sanayi sektörü almıştır. 2024 yılı Haziran ayında başlayan dezenflasyon süreci 2025 yılında da devam etmiş, yıl genelinde enflasyonda kademeli bir gerileme kaydedilmiştir. Uygulanan sıkı para politikası, Türk lirasındaki görece istikrar ve finansal koşullardaki sıkılık özellikle mal fiyatları üzerinde daha belirgin bir yavaşlama sağlamıştır. Buna karşılık hizmet kalemlerindeki fiyat artışlarının yüksek seyrini koruması enflasyondaki düşüşün yavaş ve kırılma ilerlemesine neden olmuştur. 2025 yılında fiyatların geçmiş enflasyona göre belirlenmeye devam etmesi nedeniyle ortaya çıkan enflasyon ataleti fiyat dinamiklerinde belirleyici unsurlardan biri olmuştur. Ücret, kira ve benzeri kalemlerde geçmiş enflasyona bağlı yapılan ayarlamaların sürmesi, enflasyonun düşüş hızını sınırlamıştır. Özellikle hizmetler sektöründe geriye dönük endeksleme eğilimi ve beklentilerdeki katılık, enflasyondaki gerilemenin zamana yayılmasına yol açmıştır. Enflasyon beklentilerinde yıl boyunca iyileşme gözlenmekle birlikte, beklentilerin hedeflerle tam uyumlu seviyelere ulaşamaması fiyatlama davranışları üzerinde etkili olmaya devam etmiştir. Firmaların maliyet gelişmelerine karşı ihtiyatlı fiyatlama eğilimlerini sürdürmesi dezenflasyon sürecini yavaşlatan unsurlar arasında yer almıştır. Döviz kurundaki görece dengeli seyir kur geçişkenliğini azaltmış olsa da, beklenti kaynaklı katılıkların devam etmesi enflasyondaki düşüşü engellemiştir. 2025 yılında TÜFE artış oranı bir önceki yıla göre 13,5 puan azalarak %30,89 seviyesine gerilerken Yİ-ÜFE ise %27,67 ile sınırlı bir düşüş göstermiştir. 2025 yılında TCMB para politikası uygulamalarını fiyat istikrarını sağlamak ve sürdürmek amacı doğrultusunda enflasyon hedeflemesi çerçevesinde sürdürmüştür. TCMB enflasyonu orta vadeli hedefine kademeli olarak yaklaştırmak için, bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını temel politika aracı olarak kullanmaya ve makroihtiyati politikaları uygulamaya devam etmiştir. Sıkı para politikası duruşu yıl boyunca korunmuş, bu duruş talep, kur ve beklenti kanalları üzerinden yürütülen dezenflasyon sürecini desteklemiştir. TCMB, Ocak ayında politika faizini 250 baz puan indirerek %45’e, Mart ayında da aynı oranda indirerek %42,5 seviyesine getirmiştir. Mart ayı ortasında finansal piyasalardaki gelişmelerin

enflasyon görünümü açısından oluşturabileceği riskleri sınırlamak için, 20 Mart 2025 tarihinde yapılan ara Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında politika faizi ve gecelik borçlanma faiz oranlarının ise sabit tutulmasına karar verilmiştir. Ayrıca bir hafta vadeli repo ihalelerine bir süre ara verilmiş ve fonlama gecelik borç verme faiz oranından yapılmıştır. Nisan ayında, TCMB, finansal piyasalardaki gelişmelerin enflasyonun ana eğilimi üzerindeki etkilerine dikkat çekerek, politika faizini %46'ya yükseltmiş ve bir haftalık repo ihalelerine yeniden başlanacağını duyurmuştur. TCMB, politika faizini Haziran ayında sabit tutmuş, takip eden toplantılarda ise Aralık ayı itibarıyla toplam 800 baz puanlık indirimle %38'e düşürmüştür. 2025 yılında maliye politikasının fiyat istikrarının sağlanmasına, cari açığın sürdürülebilir seviyede tutulmasına, gelir dağılımının iyileştirilmesine, yurt içi tasarrufların ve yatırımların teşvikine, ekonomide yeşil ve dijital dönüşümün hızlandırılmasına katkı verecek şekilde uygulanması planlanmıştır. 2024 yılında %72,6 artan genel devlet gelirlerinin, 2025 yılında %41,1 artışla 19.565.617 milyon TL düzeyinde gerçekleşeceği tahmin edilmiştir. 2025 yılı merkezi yönetim bütçesinde bütçe giderlerinin 14.731.014 milyon TL, bütçe gelirlerinin 12.800.325 milyon TL olması hedeflenmiştir. Bu hedeflere göre bütçe dengesinin 1.930.689 milyon TL açık vermesi, faiz dışı dengenin ise 19.311 milyon TL fazla vermesi öngörülmüştür. 2025 yılında bütçe gelirleri bir önceki yıla göre %48 artarak 12.835.477 milyon TL'ye, bütçe giderleri de %35,7 artarak 14.634.607 milyon TL'ye yükselmiştir. Bütçe açığı, 2025 yılında %14,6 azalarak 1.799.130 milyon TL'ye gerilemiştir. 2002 yılından bu yana yürütülmekte olan merkezi yönetim bütçe açığının finansmanına yönelik stratejik ölçütlere dayalı borçlanma politikasına 2025 yılında da devam edilmiştir. Uygulanan borçlanma politikası ile öngörülebilirliğin, şeffaflığın ve hesap verilebilirliğinin artırılması ilkeleri çerçevesinde borç stokunun maruz kaldığı riskler gözetilerek maliyetlerin en uygun seviyeye indirilmesi amaçlanmıştır. Piyasa koşulları da dikkate alınarak risk analizine dayanan borçlanma stratejisi geliştirilmiş, uygun vade ve borçlanma araçları belirlenmiştir. 2024 yılında 9.257.422 milyon TL olan merkezi yönetim toplam borç stoku, 2025 yılında %47,6 artarak 13.662.092 milyon TL'ye yükselmiştir. İç borç stoku %64,4 artışla 8.152.757 milyon TL, dış borç stoku %28,2 artışla 5.509.336 milyon TL olmuştur. Dolar cinsinden iç borç stoku %35,1 artarak 189.866 milyon dolara, dış borç stoku ise %5,4 artışla 128.308 milyon dolara yükselmiştir. 2025 yılında kamu sektörünün dış borcu %14,1 artarak 196.774 milyon dolara, özel sektörün dış borcu %17,9 artarak 298.193 milyon dolara yükselirken, TCMB'nin dış borcu %28,1 azalarak 24.965 milyon dolara gerilemiştir. 2025 yılında dış ticaret hacmi, bir önceki yıl gerçekleşen daralmanın ardından yeniden artış eğilimine girmiştir. Bu süreçte hem ihracat hem de ithalat artış

göstermiştir. İhracattaki artışta ana ihracat pazarlarındaki sınırlı ancak pozitif seyir, kur gelişmelerinin yarattığı rekabet avantajı ve üretim kapasitesinin korunması etkili olmuştur. İç talep koşulları, üretim yapısının ithal girdilere bağımlılığı, enerji ithalatı ve altın talebindeki yükselişin etkisiyle ithalat artışı ihracata kıyasla daha güçlü gerçekleşmiştir. 2025 yılında ihracat %4,4 artarak 273.309 milyon dolar, ithalat ise %6,2 artarak 365.429 milyon dolar olmuştur. Bu değişikliklere bağlı olarak dış ticaret hacmi %5,4 artışla 605.788 milyon dolardan 638.738 milyon dolara yükselmiştir. 2024 yılında %22,7 azalan dış ticaret açığı ise 2025 yılında %12 artarak 92.120 milyon dolara yükselmiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı %76,1'den %74,8'e gerilemiştir. Ödemeler dengesi gelişmeleri küresel ekonomiyle olan mal, hizmet, gelir ve sermaye ilişkileri açısından 2025 yılında da önemini korumuştur. 2024 yılında %68,9 küçülerek 13.027 milyon dolara gerileyen cari işlemler açığı, 2025 yılında %131 artarak 30.098 milyon dolara yükselmiştir. 2025 yılında Türkiye'ye yönelik uluslararası doğrudan yatırımlardaki artış, doğrudan sermaye ve diğer sermaye kalemlerindeki yükselişten kaynaklanmıştır. Tasfiye hareketleri artmış, gayrimenkul yatırımları azalmıştır. Bu gelişmede artan finansman maliyetleri, yüksek faiz ortamı ve sıkı finansal koşullar belirleyici olmuştur. 2025 yılında Türkiye'ye olan net uluslararası doğrudan yatırım girişleri, %29,7 artarak 7.986 milyon dolara yükselmiş, uluslararası doğrudan yatırım girişleri içinde en yüksek payı hizmetler sektörü almıştır. 2025 yılı sonu itibarıyla Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçlarına göre Türkiye'de ikamet eden nüfus bir önceki yıla göre 427 bin 224 kişi artarak 86 milyon 92 bin 168 kişi olmuştur. Toplam nüfusun 43 milyon 59 bin 434 kişisini erkekler, 43 milyon 32 bin 734 kişisini kadınlar oluşturmuştur. Nüfus artış hızı bir önceki yıla göre 1,6 puan artarak %05'e yükselmiş, nüfus yoğunluğu 1 kişi artarak 112 kişi olmuştur. 2025 yılı, işsizlik oranının gerilediği ancak atıl işgücü (geniş tanımlı işsizlik) oranının yükseldiği bir yıl olmuştur. İşsizlik oranı 0,4 puan azalarak %8,3'e gerilemiş, bu gerilemede istihdam gelişmelerinin yanı sıra işgücü katılım oranındaki düşüş belirleyici olmuştur. İstihdam oranı 2025 yılında 0,5 puanlık azalışla %49'a, 15 ve daha yukarı yaştaki nüfusun işgücüne katılma oranı da 0,7 puan azalarak %53,5'e gerilemiştir. Küresel bir sorun olan işsizliğin sonuçlarından en çok etkilenen genç nüfusta işsizlik oranı (15-24 yaş) 2025 yılında 1 puan azalarak %15,3'e düşmüştür. Genç nüfusta işsizlik oranı toplam işsizlik oranının üzerinde seyretmeye devam etmiştir. 2025 yılında toplam istihdam içinde tarım sektörünün payı %14 ile ve sanayi sektörünün payı %20,2 ile azalırken, inşaat ve hizmetler sektörünün payı sırasıyla %6,8'e ve %59'a yükselmiştir. Tarım ve sanayi sektörlerinde istihdamının azalmasına karşın, inşaat sektörü ile işgücü piyasasında önemli bir ağırlığa sahip olan

hizmetler sektöründe istihdamın artması, toplam istihdamdaki düşüşün sınırlı kalmasını sağlamıştır. Herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların oranı 2025 yılında 2,2 puanlık azalışla %30,7 olarak gerçekleşmiştir.

2. 2025 YILINDA ANTALYA VE EKONOMİSİ

Türkiye yüzölçümünün %2,6'sını oluşturan Antalya, 20.591 km²'lik yüzölçümüne sahiptir ve 32.27' doğu boylamları ile 36.06' kuzey enlemleri arasında yer almaktadır. Antalya ilinin sınırlarını kuzeyde Toros Sıradağları, güneyde Akdeniz ve batıdan doğuya doğru Muğla, Burdur, Isparta, Konya ve Mersin illeri oluşturmaktadır. İlin yapısını genelde, güneyde dik yamaçlarla kesilen Akdeniz ve kuzeyde uzanan Toroslar belirler. Antalya'nın batısı genel adıyla Tekeli Platosu, doğusu ise Taşeli Platosu olarak anılmaktadır. Antalya'nın dağları; Akdağ, Susuz Dağlar, Alacadağ, Beydağları, Tahtalı Dağ ve Geyik Dağları'dır. En önemli ovaları ise Antalya Ovası, Finike Ovası, Alanya Ovası, Kasaba ve Demre Ovaları ile Tekirova'dır. Antalya Ovasını Düden, Aksu, Köprü ve Manavgat Çayları sulamaktadır. Ovanın kuzeydoğusunda yükselen Geyik Dağları'nın batısı çam ormanları ile örtülüdür. Antalya topraklarında yer alan akarsular, Toroslar'ın güney yamaçlarının suyunu toplayarak oluşurlar. Bu sebeple daha çok dere ve çay görünümündedirler. Yazları sıcak geçtiği için suları yaz dönemlerinde kurur. İl topraklarında Oymapınar, Alakır ve Korkuteli Baraj Gölleri de bulunmaktadır.

Antalya il sınırları içinde toplam 9 adet gölet, 25 adet baraj, 4 adet doğal göl bulunmaktadır. Antalya ili topraklarının %75,9'unu dağlar, %12,9'unu ovalar, %0,5'ini yaylalar ve %10,7'sini platolar oluşturmaktadır. Tablo 1'de de görüldüğü gibi, yüzölçümü açısından ilk sırayı Korkuteli ilçesi almakta olup, bunu Manavgat izlemektedir. Tablo 2'de 2021, 2022, 2023, 2024 yılları itibariyle Antalya ilinin genel ve ilçelere göre nüfusu görülmektedir. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) verilerine göre, Antalya ilinin toplam nüfusu 2020'de 2.548.308, 2021'de 2.619.832, 2022'de 2.688.004, 2023'te 2.696.249, 2024'te 2.722.103 ve 2025'te 2.777.677 kişidir. Buradan da anlaşılacağı üzere, Antalya nüfusu yıldan yıla istikrarlı biçimde artış göstermektedir. Diğer yandan, aynı tabloya göre, Manavgat nüfusu 2020'de 242.490 kişi, 2021'de 245.740, 2022'de 252.941, 2023'te 258.367, 2024'te 262.576 ve 2025'te 266.480 kişidir. Manavgat nüfusunun da Antalya'ya benzer şekilde yıldan yıla artış gösterdiği görülmektedir.

Tablo 1 Antalya İli Yüzölçümü, Yükseklik ve Kıyılara İlişkin Bilgiler

İlçeler	Yüzölçümü (km ²)	İl Yüzölçümüne Oranı (%)	Yükseklik (m)	Kıyı Uzunluğu (km)	Plaj Uzunluğu (km)
Merkez	1953	9.48	42	180	40
Akseki	796	3.86	1150		
Alanya	1545	7.5	7	67	40
Elmalı	1594	7.74	1113		
Finike	655	3.18	3	25	10
Gazipaşa	931	4.52	35	55	10
Gündoğmuş	1323	6.42	930		
İbradı	1977	9.4	925		
Demre	353	1.71	25	47	11
Kaş	1878	9.12	35	60	12
Kemer	462	2.24	10	62	26
Korkuteli	2471	12	1153		
Kumluca	1253	6.08	60	66	30
Manavgat	2283	9.94	20	64	24
Serik	1353	6.57	50	31	30

Kaynak: Antalya Valiliği Verileri

Antalya'nın 2024 ve 2025 yılları resmi nüfus verileri karşılaştırıldığında, şehrin nüfusu bir yıl içinde 55.574 kişi artarak büyümesini sürdürmüştür. Antalya'nın 2025 yılı sonu nüfusu 2.777.677 olarak açıklanmıştır. Bu nüfusun 1.397.014'ü erkek ve 1.380.663'ü kadınlardan oluşmaktadır. Yüzde olarak ise: %50,29 erkek, %49,71 kadındır. 2025 verileri bağlamında değerlendirildiğinde, ülke nüfusu içinde Antalya; İstanbul, Ankara, İzmir ve Bursa'nın ardından en kalabalık 5. il konumundadır. Özellikle yaklaşık son 30 yıllık süreçte Türkiye'deki turizm yatırımlarının önemli bölümünün Antalya iline odaklanması ve yoğun istihdam ihtiyacı ilin yatırım alan kıyı bölgelerinin ve bu sektöre yönelik hizmet sektörü yatırımlarının yoğunlaşmasıyla göç ve nüfus hızla artmıştır. 2007 yılında ADNKS'ye göre 1.789.295 kişilik nüfusuyla Türkiye'nin nüfusu en büyük 7. ili olan Antalya, 2007'den günümüze kendisinden daha kalabalık olan Adana ve Konya illerini geride bırakarak 2025 yılı itibariyle ülkemizin en kalabalık 5. ili konumuna yükselmiştir.

Manavgat 2025 nüfusu ile 2024 yılında olduğu gibi 81 ilin 14'ünü geride bırakmıştır. 2024 yılında 262.576 kişi olan Manavgat nüfusu; 2025 yılında toplam 266.480 kişi olmuş, artış oranı yaklaşık %14,76'dır.

Tablo 2 Antalya ve Bağlı İlçelerinin Nüfusu

İLÇE	2022	2023	2024	2025
Akseki	10.477	11.896	10.546	10.609
Aksu	77.623	80.350	82.560	87.070
Alanya	364.180	359.891	361.873	371.547
Demre	27.691	27.762	27.814	28.075
Döşemealtı	79.495	86.109	90.572	97.121
Elmalı	40.774	41.240	41.853	41.550
Finike	49.720	50.688	51.620	52.436
Gazipaşa	53.702	55.185	55.362	55.850
Gündoğmuş	7.188	8.259	7.353	6.953
İbradı	2.875	4.243	3.411	3.256
Kaş	62.866	64.014	63.921	63.957
Kemer	49.383	49.695	50.436	52.339
Kepez	608.675	614.135	629.479	649.102
Konyaaltı	204.795	196.498	196.079	199.414
Korkuteli	56.285	59.295	58.728	58.381
Kumluca	73.496	74.353	75.041	75.588
Manavgat	252.941	258.367	262.576	266.480
Muratpaşa	526.293	512.700	509.444	510.887
Serik	139.545	141.569	143.435	147.062
TOPLAM	2.688.004	2.696.249	2.722.103	2.777.677

Kaynak: 2022, 2023, 2024 ve 2025 Yılları TÜİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Verileri

Özellikle turizm alanında yapılan yatırımlarla dikkatleri üzerine çeken Antalya Ekonomisi için tarım ve ticaret de önemli bir yere sahiptir. Raporun bu bölümünde Antalya Ticaret ve Sanayi Odası'nın (ATSO) hazırlamış olduğu 2025 yılına dair aylık göstergelerden yararlanılarak Antalya ekonomisine ilişkin birtakım bilgilere yer verilecektir (Tablo 3).

Tablo 3 Antalya'ya İlişkin Birtakım Ekonomik Göstergeler

ANTALYA EKONOMİSİ GÖSTERGELERİ

	Dönem	Antalya	Antalya	Antalya'da Değişim(%)	Türkiye'de Değişim(%)
		2024	2025		
Yabancı Turist Sayısı	Ocak - Kasım	15.647.876	15.749.551	0,65	7,13
Zorunlu Sigortalı Sayısı	Ekim	768.244	774.265	0,78	1,80
SGK Esnaf Sayısı	Ekim	120.971	116.986	-3,29	4,32
SGK Tarım	Ekim	21.748	28.387	30,53	64,45
Karşılıksız Çek Hacmi (bin TL)	Ocak - Kasım	8.452.946	8.670.207	2,57	27,03
Karşılıksız Çeklerin Toplam Çeklere Oranı (%) adet	Kasım	1,8	2,3	26,0	
Protestolu Senet Hacmi TL(bin TL)	Ocak - Kasım	2.378.753	3.888.416	63,46	94,7
Nakdi Krediler (Kamu+Özel)(bin TL)	Eylül	532.418.843	824.799.809	54,92	43,04
Vergi Gelirleri Tahsilatı	Ocak - Aralık	113.736.725	176.169.089	54,89	35,52
Dahilde Alınan KDV Tahsilatı	Ocak - Aralık	23.647.851	41.127.027	73,91	46,03
İhracat (bin dolar)	Ocak - Kasım	2.623.303	2.626.906	0,14	3,50
Yaş Meyve-Sebze İhracatı (bin dolar)	Ocak - Kasım	680.241	692.004	1,70	8,90
Otomobil Sayısı	Aralık	704.968	756.254	7,27	7,03
Konut Satışı	Ocak - Aralık	77.512	86.730	11,89	14,20
Ticarethane Elektrik Tüketimi (MWh)	Kasım	306.403	319.161	4,16	0,85
Antalya Hal Ürün Tutarı ('000 TL)	Ocak - Aralık	8.515.569	11.878.847	39,50	-
Antalya Hal Ürün Ortalama Kg Değeri (TL)	Ocak - Aralık	21,69	25,47	17,44	-

Kaynak: ATSO Antalya Ekonomisine İlişkin Birtakım Bilgiler

Tablo 4, 2022-2025 yılı için Türkiye ekonomisi göstergelerini göstermektedir.

Tablodaki 2025 yılı verileri incelendiğinde Türkiye ekonomisinde enflasyonda kademeli gerileme, büyümede ılımlı seyir, işsizlikte yatay görünüm ve mali dengelerde baskının devam ettiği görülmektedir.

2024 yılında %3,3 olarak gerçekleşen büyüme oranı, 2025'in ilk üç çeyreğinde sırasıyla %2,5, %4,9 ve %3,7 seviyelerinde gerçekleşmiştir. Bu görünüm, ekonominin kontrollü bir büyüme sürecinde olduğunu ve iç talebi dengelemeye yönelik politikaların etkisini göstermektedir. Yıllık TÜFE oranı 2024 sonunda %44,38 iken 2025 yılında düşüş eğilimini sürdürerek Ağustos'ta %33,29, Eylül'de %32,87 ve Kasım itibarıyla %31,07 seviyesine gerilemiştir. Üretici fiyatlarındaki artışın da %27 seviyelerine kadar inmesi, dezenflasyon sürecinin devam ettiğine işaret etmektedir. Ancak enflasyon halen yüksek seviyelerde seyretmekte ve işletmeler üzerinde maliyet baskısı oluşturmaktadır. İşsizlik oranı

2024 yılındaki %8,5 seviyesini 2025 yılında da korumuş, istihdam piyasasında önemli bir bozulma yaşanmamıştır. Genç işsizlik oranının %53 seviyelerinde seyretmesi ise yapısal sorunların devam ettiğini göstermektedir. 2025 yılında ihracat artışını sürdürmesine rağmen ithalatın daha yüksek seviyelerde gerçekleşmesi nedeniyle dış ticaret açığı genişlemeye devam etmiştir. Buna bağlı olarak cari işlemler dengesi de yılın ilk on ayında yaklaşık 18-19 milyar dolar açık vermiştir. Bu durum, döviz ihtiyacının ve dış finansman gereksiniminin sürdüğünü göstermektedir. Bütçe harcamaları ve faiz giderlerindeki artış nedeniyle bütçe açığı yüksek seviyesini korumaktadır. Ocak-Ekim döneminde bütçe açığının 1,4 trilyon TL seviyelerine ulaşması, mali disiplin açısından dikkatle izlenmesi gereken bir unsur olarak öne çıkmaktadır. 2025 yılında döviz kurlarındaki yükseliş eğilimi devam etmiş, dolar kuru 42 TL'nin üzerine çıkarken euro kuru 49 TL seviyelerine yaklaşmıştır. Buna rağmen kredi hacmindeki büyüme ve mevduatların artışı finansal sistemde likiditenin sürdüğünü göstermektedir. 2025 yılında Türkiye ekonomisi, sıkı para politikalarının etkisiyle enflasyonu düşürme sürecinde önemli ilerleme kaydederken büyümesini korumayı başarmıştır. Ancak yüksek faiz ortamı, maliyet baskıları, bütçe açığı ve dış ticaret açığı ekonomik görünüm üzerindeki temel risk unsurları olmaya devam etmektedir. Ekonomideki temel kazanım, enflasyondaki gerilemenin sürmesi olurken; kalıcı fiyat istikrarının sağlanması, yatırım ortamının güçlendirilmesi ve üretim odaklı büyümenin desteklenmesi önümüzdeki dönemin öncelikli hedefleri arasında yer almaktadır.

Tablo 4 2020-2025 Yılı Türkiye Ekonomisi Göstergeleri

ARALIK 2025

TÜRKİYE EKONOMİSİ GÖSTERGELERİ

	2020	2021	2022	2023	2024	Ö1-25	Ö2-25	Ö3-25
BÜYÜME								
GSYH (Milyar USD)	730	828	925	1.153	1.358	947	978	439
GSYH (Milyar TL)	5.142	7.434	15.326	27.091	44.587	12.493	14.806	17.425
BÜYÜME ORANI (%)	1,8	11,8	5,4	5,0	3,3	2,5	4,9	3,7
ENFLASYON (%)								
TÜFE (YILLIK)	14,60	36,08	64,27	64,77	44,38	33,29	32,87	31,07
YURT İÇİ ÜFE (YILLIK)	25,15	79,89	97,72	44,22	28,52	26,59	27	27,23
İŞGÜCÜ PİYASASI VERİLERİ								
İŞSİZLİK ORANI (%)	12,60	11,00	10,3	8,8	8,5	8,5	8,6	8,5
İŞGÜCÜNE KATILIM ORANI (%)	49,1	52,6	53,9	53,9	54,9	53,6	53,6	53,8
DÖVİZ KURLARI								
USD/TL	7,43	13,28	18,72	29,53	35,36	41,58	42,05	42,48
EUR/TL	9,09	15,10	19,98	32,62	36,62	48,86	48,53	49,3
DÖVİZ SEPETİ (0,5*EUR+0,5*USD)	8,26	14,19	19,35	31,08	35,99	45,22	45,29	45,89
DİŞ TİCARET DENGESİ(1) (MİLYAR USD)								
İHRACAT	169,6	225,2	254,2	255,6	261,8	269,4	269,6	270,1
İTHALAT	219,5	271,4	363,7	362,0	344,0	356,7	359,0	361,1
DİŞ TİCARET DENGESİ	-49,9	-46,2	-109,5	-106,3	-82,2	-87,6	-89,4	-91,0
KARŞILAMA ORANI (%)	77,3	83,0	69,9	70,6	76,1	75,3	75,1	74,8
DÖNEMLER DENGESİ (1) (MİLYAR USD)								
CARI İŞLEMLER DENGESİ	-31,10	-6,2	-46,3	-41,5	-10,4	-16,40	-19,20	-18,80
CARI İŞLEMLER AÇIĞI/GSYH (%)	-4,20	-0,80	-5,00	-3,6	-0,8	-	-	-
BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ (2) (3) (MİLYAR TL)								
HARCAMALAR	1.202,20	1.599,60	2.941,40	6.585,60	10.777,0	8.891,2	10.222,2	11.592,5
FAİZ HARCAMALARI	134,00	180,90	310,90	674,60	1.270,5	1.425,8	1.862,4	1.819,8
FAİZ DIŞI HARCAMALAR	1.068,30	1.418,80	2.630,50	5.913,80	9.506,6	7.465,4	8.559,8	9.772,7
GELİRLER	1.029,5	1.407,4	2.802,40	5.210,50	8.670,9	7.983,6	9.004,9	10.152,0
VERGİ GELİRLERİ	833,1	1.165,0	2.353,3	4.500,9	7.304,9	6.871,7	7.753,5	8.729,5
BÜTÇE DENGESİ	-172,7	-192,20	-139,10	-1.375,00	-2.106,1	-907,6	-1.217,3	-1.440,5
FAİZ DIŞI DENGE	-38,80	-11,40	171,80	-700,40	-835,7	518,1	445,1	379,3
BÜTÇE DENGESİ/GSYH (%)	-3,4	-2,6	-0,9	-5,1	-4,7	-	-	-
MERKEZİ YÖNETİM TOPLAM BORÇ STOKU (MİLYAR TL)								
Ç BORÇ STOKU	1.060,4	1.321,2	1.905,3	3.209,3	4.959,9	7.251,4	7.539,5	7.730,0
DİŞ BORÇ STOKU	752,5	1.426,6	2.130,1	3.527,4	4.297,5	5.213,1	5.373,3	5.432,5
TOPLAM BORÇ STOKU	1.812,8	2.747,8	4.035,5	6.736,6	9.257,4	12.464,5	12.966,8	13.171,5
BRÜT KREDİLER (BİN TL)								
İBREVSEL KREDİLER	4.588.118.715	4.803.335.139	4.944.627.186	5.144.822.165	5.338.659.585	5.492.028.147	5.633.879.786	5.859.870.690
TOPTAN PERAKENDE TİCARET	2.719.808.205	2.803.545.120	2.890.982.073	2.962.010.865	3.078.179.113	3.160.259.833	3.251.608.595	3.345.016.788
İNŞAAT	1.283.479.900	1.290.176.101	1.327.001.973	1.389.986.742	1.449.882.997	1.501.822.629	1.572.801.101	1.616.186.183
TARIM	1.012.579.913	1.046.496.667	1.065.447.091	1.092.324.275	1.111.755.066	1.130.612.750	1.172.231.843	1.213.786.618
TURİZM (OTEL VE RESTORANLAR)	584.707.639	602.257.162	615.457.693	622.290.755	633.587.541	662.621.559	676.722.618	693.900.665
MEVDUAT (MİLYAR TL)								
MEVDUAT (MİLYAR TL)	3.455	5.303	8.862	14.852	18.903	24.849	25.367	34,2

(1) 12 aylık kümülatif

(2) Yılbaşından itibaren kümülatif

(3) Veriler Merkezi Yönetim Bütçesi'ne göre.

Kaynak: ATSO, Aylık Göstergeler, Aralık 2025

3. MANAVGAT'IN GENEL TANITIMI

3.1. Manavgat Hakkında

Manavgat, 2283 km²lik yüzölçümüyle Antalya ilinin en geniş ilçeleri arasındadır. Güneyde Akdeniz ile çevrili olan Manavgat, 64 kilometrelik bir sahil şeridinde sahiptir. Sahil şeridi plajlar ve kumsallarla kaplıdır. Manavgat'ın kuzeyi Toros Dağları ile çevrilidir. Denizden iç bölgelere gidildikçe ekilebilen düz ovaların yanında engebeli bir arazi yapısı ön plana çıkmaktadır. Toros Dağları arasında gizlenen Eynif Ovası ünlüdür. Toros Dağları üzerinde

yörüklerin konakladığı yaylalar vardır. İlçenin Doğu'da sınırını oluşturan Alara Çayı, Karpuz Çayı ve ilçe merkezinden Manavgat Nehri ile üzerindeki Manavgat Şelalesi dünyaca ünlüdür. İlçe sınırlarında Manavgat Nehri üzerinde Oymapınar Barajı ve Manavgat Barajı adında iki tane hidroelektrik santrali vardır. Manavgat ilçesi kuzeyde Isparta ili Sütçüler ilçesi ile Konya ili Derebucak ilçesi, doğuda İbradı, Akseki, Gündoğmuş ve Alanya ilçeleri, batıda Serik ilçesi ile komşudur.

Bugünkü Manavgat'ın kuruluş tarihi hakkında kesin bir kayda rastlanmamakla birlikte, köklü bir yerleşim merkezi oluşu 150-200 yıl öncesine rastlamaktadır. Yakın tarihe kadar, şimdiki ilçe merkezinin bulunduğu Manavgat Çayı'nın civarında iki yakalı (kayık ve gemilerin çay üzerinde, iki yaka arasında, yük ve insan nakli yaptığı) bir yer olarak belgelerde görülmektedir. Cumhuriyetin ilanıyla, 1923 yılında vilayet yapılan Antalya ile Manavgat da Beşkonak ve Taşağıl Nahiyeleri ile kaza yapılmış (1924) ve Antalya 'ya bağlanmıştır. O zamanlar elverişsiz doğal ortam (çay taşmaları, sıtma hastalığının bir doğal afet olması) nedeniyle büyüyüp gelişemeyen Manavgat için, o günkü Manavgat için, Orhan Tunçdemir'in tasviri o günkü Manavgat'ı ne güzel anlatıyor: Cumhuriyetin ilk Kaymakamları Lütfi Bey ve Avni Refik'tir. Cumhuriyetin ilk yıllarında İttihat ve Terakki zamanında temeli atılan şimdiki "Çağlayan İlkokul ve Tugayoğullarından Hafize Hatun Camii ve caminin yanında Hoca Mustafa Medresesi" en önemli yapı olarak gözükmektedir. Bunlardan başka, 1920-1930 yıllarında, 3 ağaya ait konut, bir iki tahta kâgir bina ve yörüklerin kışladıkları bir sürü saz damlar bulunmaktaydı. Taşıt olarak 3 ağaya ait iki tekerlekli binek arabası vardı. O zamanlar ırmak üzerinde köprü olmadığından kayıkla ve küçük mavnalarla insan ve yük nakli yapılırdı. Bütün Manavgat'ın lağımları ırmağa akardı. Çok miktarda hayvan besleyen Yörüklerin saz damlarının etrafı gübre tepecikleri ile doluydu. Durumun en acı tarafı, lağım ve gübreliklerinin pis suyunun aktığı Manavgat çayından halk, içme suyunu alırdı. Hatta bu hal zamanla belediye ve hükümet yetkililerinin dikkatini çektiğinden ırmağa akıntısı olan tüm lağımlar foseptik şekline dönüştürüldü. Irmağın kirletilmesi yasaklandı. Çünkü ırmak suyunu içmekten halkı menetmenin imkânı yoktu. Çevrede başka kaynak suyu bulunmuyordu, kuyu açmak zahmet ve masrafından ırmaktan su almak, halk için daha pratikti. Belediye su şebekesi kuruncaya kadar bu hal devam etmiştir. 1940 yılında 1162 olan nüfus ancak tarım ve eğitimin gelişmesi hükümet ve belediyenin doğal şartlarla mücadelesi sayesinde 1960'lı yıllarda itibaren gelişmeye başlamıştı. Manavgat son zamanlardaki turizm faaliyetlerinin de etkisiyle birlikte Türkiye'nin her tarafından, hatta yabancı ülkelerden bile insanların gelip yerleştiği bir kent olmuştur. İnsan ihtiyaçları kurumlaşmış devlet kendisini hissettirmiş ve yerel yönetim kentin eksiklerini gidermeye başlamıştır. Bu dönemde ırmak üzerine, Alman Grup Firması tarafından

1931 yılında demir köprü yapımına başlanmış ve köprünün yapımı 1938 yılında tamamlanmıştır. Halkın ekonomik ve kültürel seviyesi artıkça daha modern bir kent olmaya başlayan Manavgat, 1990'lı yıllarla birlikte il olmayı hak eden çağdaş bir kent görünümüne kavuşmuştur (Manavgat Belediyesi internet sitesi, www.manavgat.bel.tr).

3.2 Manavgat'ın Nüfus Yapısı

Tablo 5, 2024 ve 2025 yıllarında arasında Türkiye'nin, Antalya'nın ve Manavgat'ın nüfusunu ve nüfustaki değişimleri göstermektedir. İlgili dönem incelendiğinde, Türkiye'nin 2025 yılı nüfusunun bir önceki yıla oranla %0,50 artış gösterdiği görülmektedir. 2024 yılı sonunda 85.664.944 kişi olan ülke nüfusu, 2025 yılı sonunda 86.092.168 kişiye ulaşmıştır.

İlgili dönemde Antalya'nın 2025 yılı nüfusunun ise bir önceki yıla göre, %2,04 oranında artış gösterdiği görülmektedir. 2024 yılı sonunda 2.722.103 kişi olan Antalya nüfusu, 2025 yılı sonunda 2.777.677 kişi olmuştur.

Tablo 5'teki veriler Manavgat açısından incelendiğinde, ilçede bir önceki yıla göre yıllık nüfus artış hızının %1,49 olduğu görülmektedir. 2024 yılı sonunda 262.576 kişi olan Manavgat nüfusu, 2025 yılı sonunda 266.480 kişiye erişmiştir. 2024-2025 arasını kapsayan dönemde, Manavgat'ın bir önceki yıla göre nüfus artış hızı Türkiye'nin ve nüfus artış hızının üstünde gerçekleşmiştir.

TÜİK ADNKS 2025 verileri incelendiğinde, 266.480 kişilik nüfusuyla Manavgat, 81 ilin 15'ini geride bırakmıştır.

Tablo 5 Yıllara Göre Manavgat, Antalya ve Türkiye Nüfusu

	NÜFUS		ARTIŞ ORANI
	2024	2025	YÜZDE (%)
TÜRKİYE	85.664.944	86.092.168	0,50
ANTALYA	2.722.103	2.777.677	2,04
MANAVGAT	262.576	266.480	1,49

Kaynak: TÜİK ADNKS 2024 ve 2025 Verileri

Manavgat ilçesi sınırları içerisinde 06.12.2012 yılında çıkarılan ve 2013 yılında değişiklik yapılarak Resmî Gazetede yayınlanan 6360 sayılı “On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” doğrultusunda 30 Mart 2014 Mahalli İdareler Seçimleri itibariyle merkezde 25 mahalle olmak üzere toplamda 106 mahalle bulunmaktadır.

Tablo 6, 2025 yılı itibariyle Manavgat’a bağlı 106 mahallede kayıtlı nüfus sayılarını vermektedir. 2025 verileri incelendiğinde, Manavgat’ın en kalabalık 10 mahallesi sırasıyla; Sarılar (29.163 kişi), Side (14.964 kişi), Yayla (12.817 kişi), Ilıca (14.307 kişi), Emek (11.105 kişi), Şelale (10.490 kişi), Bahçelievler (9.622 kişi), Kavaklı (10.005 kişi), Aşağı Hisar (8.798 kişi), Aşağı Pazarcı (8.704 kişi), Çolaklı (7.645 kişi) şeklindedir.

Tablo 6 2025 Yılı Manavgat İlçesi'ne Bağlı Mahalle Nüfusları

MANAVGAT MAHALLE NÜFUS SAYILARI - 2026 (TÜİK)							
A. Hisar Mah.	8798	Demirciler Mah.	1630	Karabük Mah.	578	Seydiler Mah.	575
A. Pazarcı Mah.	8704	Denizkent Mah.	299	Karacalar Mah.	2164	Side Mah.	14964
Ahmetler Mah.	249	Denizyaka Mah.	600	Karakaya Mah.	436	Sırtköy Mah.	232
Aksaz Mah.	771	Dikmen Mah.	1304	Karaöz Mah.	1128	Şişeler Mah.	231
Altınkaya Mah.	345	Doğançam Mah.	709	Karavca Mah.	431	Sorgun Mah.	5754
Aşağıışıklar Mah.	1615	Dolbazlar Mah.	664	Kasaplar Mah.	5774	Sülek Mah.	1168
Aydınevler Mah.	4642	Düzağaç Mah.	469	Kavaklı Mah.	10005	Taşığı Mah.	4844
Bahçelievler Mah.	9622	Emek Mah.	11105	Kıkkavak Mah.	339	Taşkesiği Mah.	177
Ballıbuca Mah.	195	Eski Hisar Mah.	3860	Kısalar Mah.	294	Tepeköy Mah.	132
Belenobası Mah.	800	Evrenler Mah.	436	Kızılağaç Mah.	2889	Tilkiler Mah.	133
Bereket Mah.	685	Evrenseki Mah.	4194	Kızıldağ Mah.	765	Ulukapı Mah.	3841
Beşkonak Mah.	1375	Gaziler Mah.	137	Kızılot Mah.	2200	Uzunkale Mah.	396
Beydiğın Mah.	324	Gebece Mah.	616	Milli Egemenlik M	4918	Uzunlar Mah.	341
Boztepe Mah.	514	Gençler Mah.	290	Mimar Sinan Mah	3572	Y.Hisar Mah.	2496
Bucakşeyhler Ma	730	Gültepe Mah.	2159	Namaras Mah.	151	Y.Pazarcı Mah.	6455
Büklüce Mah.	251	Gündoğdu Mah.	2194	Odaönü Mah.	310	Yalçıdibi Mah.	220
Burmahan Mah.	506	Güzelyalı Mah.	152	Örenşehir Mah.	1010	Yavrudoğan Mah.	1814
Çağlayan Mah.	3589	Hacıali Mah.	342	Örnek Mah.	7078	Yaylaalan Mah.	417
Çakış Mah.	1800	Hacısalı Mah.	382	Oymapınar Mah.	1444	Yayla Mah.	12817
Çaltepe Mah.	329	Hacıobası Mah.	575	Perakende Mah.	183	Yeniköy Mah.	753
Çardakköy Mah.	937	Halitağalar Mah.	194	Sağırın Mah.	1563	Yeşilbağ Mah.	446
Çavuşköy Mah.	1022	Hatıpler Mah.	4063	Salkım Evler Mah	4086	Yukarıışıklar Mah.	861
Çayyazı Mah.	2015	Hocalar Mah.	473	Salur Mah.	159		
Çeltikçi Mah.	2982	Hocalı Mah.	311	Sanayi Mah.	1367		
Çenger Mah.	963	İlıca Mah.	14307	Saraçlı Mah.	471	TOPLAM	
Cevizler Mah.	231	Kadılar Mah.	171	Sarılar Mah.	29163	266.480	
Çolaklı Mah.	7645	Kalemler Mah.	348	Şelale Mah.	10490		
Değirmenözü Mah.	233	Karabucak Mah.	511	Sevinçköy Mah.	78		

Kaynak: Manavgat İlçe Nüfus Müdürlüğü 2025 Verileri

Tablo 7, Manavgat'a kayıtlı kişilerin yaş aralıklarına göre dağılımını 2025 yılı itibariyle göstermektedir.

Tablo 7 Manavgat İlçesi Yaş Aralıklarına Göre Nüfus Dağılımı

Yaş	0-4	5-9	10-14	15-24	24 ve üzeri	TOPLAM
2025	13.026	18.047	20.352	38.256	176.799	266.480

Kaynak: TÜİK 2025 Verileri

3.3 Manavgat'ta Eğitimin Durumu

Manavgat İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nden sağlanan 2025 verilerinden yararlanılarak oluşturulan Tablo 8 incelendiğinde, 2025 yılı itibariyle ilçede 14 anaokulu, 57 ilkokul, 42 ortaokul, 23 ortaöğretim olmak üzere toplam 136 adet resmi eğitim kurumu bulunmaktadır.

Tablo 8 Manavgat'ta Yer Alan Resmi Eğitim Kurumları

Resmi Eğitim Kurumları	Okul Sayısı	Öğrenci Sayısı	Derslik Sayısı
Anaokulu	14	3562	72
İlkokul	57	15250	766
Ortaokul	42	13429	433
Ortaöğretim	23	10647	490
TOPLAM	136	42888	1761

Kaynak: Manavgat İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü 2025 Verileri

Tablo 9, Manavgat'ta faaliyet gösteren özel öğretim kurumlarının verilerini 2025 itibariyle göstermektedir. 2025 yılı itibariyle ilçede arasında anaokullarının, ilkokulların, ortaokulların, ortaöğretimlerin olduğu 42 eğitim kurumu faaliyet göstermektedir.

Tablo 9 Manavgat'ta Yer Alan Özel Eğitim Kurumları

Özel Eğitim Kurumları	Okul Sayısı	Öğrenci Sayısı	Derslik Sayısı
Anaokulu	12	789	60
İlkokul	9	1073	109
Ortaokul	11	1349	140
Ortaöğretim	10	1230	104
TOPLAM	42	4441	413

Kaynak: Manavgat İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü 2025 Verileri

Tablo 10, Manavgat'ta 2025 verilerine göre istihdamı sağlanan öğretmenlerinin devlet kurumları ve özel kurumlar açısından dağılımını göstermektedir. İlçede 2.713'ü devlete bağlı, 734'ü özel okullarda olmak üzere 3.447 öğretmen çalışmaktadır.

Tablo 10 Manavgat İlçesi Okullara Göre Öğretmen Sayısı

Okul	Devlet	Özel
Anaokulu	111	72
İlkokul	763	181
Ortaokul	917	242
Ortaöğretim	866	239
Özel Eğitim	56	-
Genel Toplam	3447	

Kaynak: Manavgat İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü 2025 Verileri

İlçe genelinde hâkim olan sektörlerin devamı ve daha da gelişmesi için bu sektörlerle girdi verecek eğitim kurumlarının açılması, bu sektörlerin geleceği olan gençlerin eğitilmesi Manavgat'ın kalkınması için gereklidir. Bu açıdan ilçede bulunan Akdeniz Üniversitesi'ne bağlı Meslek Yüksek Okulu, Turizm Fakültesi ve Sosyal ve Beşerî Bilimler Fakültesi stratejik öneme sahiptir. Tablo 11'de belirtildiği gibi 2025 yılında Manavgat Meslek Yüksek Okulu'nda; Bilgisayar Programcılığı, Organik Tarım, Çocuk Gelişimi, Gıda Teknolojisi, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları, Turizm ve Otel İşletmeciliği, Pazarlama, Turizm ve Seyahat Hizmetleri, İşletme Yönetimi, Aşçılık programları vardır. Bu programlarda 2025 verilerine göre toplam 1643 öğrenci öğrenim görmektedir. Sosyal ve Beşerî Bilimler Fakültesi ise Yönetim Bilişim Sistemleri ve Sosyal Hizmet bölümleri ile hizmet vermektedir. 2025 verilerine göre bu fakültede 433 öğrenci eğitime devam etmektedir. Manavgat Turizm Fakültesi'nde ise Gastronomi ve Mutfak Sanatları, Gastronomi ve Mutfak Sanatları, Turizm Rehberliği, Turizm İşletmeciliği ve Rekreasyon Yönetimi olmak üzere toplam 1432 öğrenci eğitim görmüştür.

Tablo 11 Manavgat Meslek Yüksek Okulu Öğrenci Sayıları

SIRA NO	PROGRAMI	TOPLAM ÖĞRENCİ SAYISI
1	Bilgisayar Programcılığı	182
2	Organik Tarım	121
3	Çocuk Gelişimi	131
4	Gıda Teknolojisi	99
5	Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	210
6	Turizm ve Otel İşletmeciliği	186
7	Pazarlama	132
8	Turizm ve Seyahat Hizmetleri	177
9	İşletme Yönetimi	246
10	Aşçılık	159
	TOPLAM (ÖRGÜN)	1643
	KAPANAN PROGRAMLAR	
11	Bilgisayar Programcılığı (İÖ)	91
12	Turizm ve Otel İşletmeciliği (İÖ)	69
13	İşletme Yönetimi (İÖ)	114
	TOPLAM (İKİNCİ ÖĞRETİM)	274
	TOPLAM	1917

Kaynak: Manavgat MYO'dan Sağlanan 2025 Verileri

3.4. Manavgat'ta Sağlık ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri

Tablo 12'de yer verildiği üzere, Manavgat'ta 1'i devlet hastanesi olmak üzere 5 hastane, 90 adet Aile Hekimliği Birimi, 222 Eczane vardır. İlçe Sağlık Müdürlüğü verilerine göre, hastanelerin toplam yatak sayısı 519 olup yatak işgal oranı ise %51,16'dır.

Tablo 12 Manavgat İlçesi 2025 Yılı Sağlık Verileri

Genel Bilgiler	2025 Değerleri
Hastane Sayısı	5
Toplum Sağlığı Merkezi Sayısı	-
Dispanser Sayısı	-
Aile Hekimliği Sayısı	90
Eczane Sayısı	222
Ambulans (Kamu: K Özel: Ö)	K:7 Ö:17
112 İstasyonu Sayısı	7
Toplam Yatak Sayısı	519
Yatak Başına Düşen Kişi Sayısı	197
Yatak İşgal Oranı	%51,16

Kaynak: Manavgat İlçe Sağlık Müdürlüğü 2025 Verileri

Manavgat'taki sağlık hizmetlerinin dağılımında dikkat çeken bazı dengesizlikler mevcuttur. İlçede 222 adet eczane ve 90 Aile Hekimliği Birimi bulunması, temel sağlık hizmetlerine erişimin güçlü olduğunu ve yaygın bir birinci basamak sağlık altyapısına sahip olduğunu göstermektedir. Ancak buna karşın sadece 5 hastane bulunması ve bunlardan yalnızca 1'inin devlet hastanesi olması, hastane hizmetlerinde kısıtlılık olduğunu ortaya koymaktadır. Toplam yatak sayısının 519 ile sınırlı olması ve yatak başına 197 kişinin düşmesi, özellikle yoğun turizm sezonlarında sağlık sisteminin yetersiz kalabileceğine işaret etmektedir. Yatak işgal oranının %51,16 gibi görece düşük bir seviyede olması, şu an için kapasite sorununa işaret etmese de bu oranın olası bir hasta artışında hızla yükselebileceği unutulmamalıdır. Genel olarak Manavgat'ta sağlık hizmetlerinin yaygın olduğu ancak hastane ve yatak kapasitesinin bölgenin potansiyel ihtiyacına göre güçlendirilmesi gerektiği söylenebilir. İlçede devlet hastanesinin yanı sıra 4 adet özel hastane yer almaktadır. Özel hastanelerin toplam yatak sayısı 290'dır. İlçede bulunan tüm hastanelerin toplam yatak kapasitesi 519'dur. Tüm hastanelerin yatak işgal oranı ortalaması %46,72'dür.

Tablo 15, 2025 yılında Manavgat'ta yer alan sağlık kurumlarında istihdam edilen sağlık personellerinin sayısını göstermektedir. 2025 yılında Manavgat'ta 125'i kamuda toplam 276 uzman hekim, 125'i kamuda toplam 171 pratisyen hekim, 44'ü kamuda toplam 210 diş hekimi, 346'sı kamuda toplam 494 hemşire, 128'i kamuda toplam 149 ebe, 384'ü kamuda toplam 742 diğer sağlık personeli bulunmaktadır.

Tablo 15 Manavgat İlçesi'nde İstihdam Edilen Sağlık Personeli Sayısı

	Sağlık Bakanlığı	Özel Kurumlar	Toplam
Uzman Hekim	125	151	276
Pratisyen Hekim	125	46	171
Diş Hekimi	44	166	210
Hemşire	346	148	494
Ebe	128	21	149
Diğer Sağlık Personeli	384	358	742
Genel Toplam	1152	890	2042

Kaynak: Manavgat İlçe Sağlık Müdürlüğü 2025 Verileri

3.5 Manavgat'ta Kùltür ve Spor

Manavgat ilçesinde yerleşim Pamphylia olarak adlandırılan antik bölgenin içinde MÖ VII-VI. yüzyılda başlamıştır. Manavgat bu bölgenin içinde yer almakla birlikte, asıl medeniyet merkezi hemen yanındaki Side'dir. Manavgat'ın kuruluşuyla ilgili kesin bir tarihe rastlanmamakla beraber, köklü yerleşim merkezi olması 150-200 yıl öncesine dayanmaktadır. Manavgat'ın MS 400-500 yıllarında konaklama ve göçme şeklinde geçici yerleşmelere sahne olduğu söylenmektedir. Evliya Çelebi, Seyahatnamesinde burada "Yörük" denilen bir halkın oturduğundan bahsetmektedir. Ancak, o zamanki Manavgat, bir yerleşme merkezi halinde olmayıp, kuzeyde Toroslar, doğuda Manavgat Çayı, batıda Köprü Çayı, güneyde Akdeniz olan geniş alana verilen genel bir isimdi. Bu bölgeye Horasan'dan 1071 Malazgirt Savaşı ile Türklere açılan Manavgat kapısından gelen Yörük beyleri yerleşmişlerdi. Bunlara "Senir beyleri halkı" denilirdi. 1820 yıllarına doğru bir oymak çoğaldıkça güneye, kıyıya doğru inmişler ve bugünkü Manavgat köylerini oluşturmuşlardır.

1571 yılında Kıbrıs'ın fethine kadar Anadolu Eyaleti'ne bağlı bir sancak olan Manavgat, fethin ardından Kıbrıs Eyaleti'ne bağlanmıştır. 19. yüzyılda ise Alanya'ya bağlı olarak yönetilmiştir. Cumhuriyet'in ilanından sonra, 1923 yılında Antalya'nın il statüsü kazanmasıyla birlikte Antalya'ya bağlanan Manavgat, 1924 yılında ilçe statüsüne kavuşmuştur.

Manavgat'ın tarihi, Antalya'nın tarihi gelişimiyle paralellik göstermekte olup, geçmişi antik çağlara kadar uzanmaktadır. İlçe sınırları içerisinde farklı medeniyetlere ait çok sayıda tarihi ve kültürel miras bulunmaktadır. Yunan, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinden günümüze ulaşan eserler, Manavgat'ın zengin tarihî birikimini gözler önüne sermektedir.

Başta Side Antik Kenti'nde yer alan antik tiyatro ve tapınak olmak üzere, Homa'dan başlayarak Side'ye kadar uzanan su kemerleri ve köprüler, Selçuklu dönemine ait Köprüçay Köprüsü, Hisar Kalesi, Kargı Hanı, çok sayıdaki tarihî çeşme ve Osmanlı döneminden kalma Manavoğlu Kalesi ilçenin öne çıkan tarihî değerleri arasında yer almaktadır.

07.07.1983 tarihinde Manavgat Belediye'sine bağlı bir memurluk olarak kurulan kütüphane, 01.01.1987 tarihinden itibaren müdürlük haline dönüştürülmüştür. 1992 yılında yeni binasına taşınan İlçe Halk Kütüphanesi, 1993'ten bu yana mevcut binasında hizmet vermektedir. Bunun yanında ilçede Taşağıl mahallesinde Şube Kütüphanesi ve Side Mahallesi'nde bulunan Türkiye'nin ilk turizm ve seyahat kütüphanesi olma özelliğini taşıyan Side Seyahat ve Turizm Kütüphanesi bulunmaktadır. Tablo 16'da Manavgat İlçe Halk

Kütüphanesi'nden 2024 ve 2025 yıllarında sağlanan verileri göstermektedir. 2025 yılı itibariyle Manavgat Halk, Taşagıl Şube ve Side Seyahat ve Turizm Kütüphanesinde toplam 34.899 kitap mevcuttur. 2025 verilerine göre Manavgat Halk Kütüphanesi, Taşagıl Şube Kütüphanesi ve Side Seyahat ve Turizm Kütüphanesine kayıtlı üye sayısı 13.670 dir. Kütüphanelerden 2025 yılı içinde yararlanan kişi sayısı 83.141 olmuştur.

Tablo 16 2024 ve 2025 Yılı Manavgat İlçesi Kütüphane İstatistikleri

	2024	2025
Okuyucu Sayısı	99.007	83.141
Üye Sayısı	13.566	13.670
Toplam Kitap Sayısı	50.243	34.899
Ödünç Ver. Kitap Say.	24.347	12.325

Kaynak: Manavgat İlçe Halk Kütüphanesi Müdürlüğü 2024 ve 2025 Verileri

Manavgat dışarıdan gelen spor faaliyetlerine ve sporculara sunduğu olanaklar yanında potansiyeli yüksek bir ilçedir. Son zamanlarda turizmcilerimiz tanıtım ve pazarlama faaliyetleri doğrultusunda kış döneminde otellerde bu kapsamda spor takımlarının konaklamaları olmaktadır. Şu anda Manavgat'ta bulunan çeşitli branşlarda 20'ye yakın spor kulübü vardır. Tablo 17'de görüldüğü üzere, 2025 yılı sonu itibariyle kulüpler futbolda, basketbolda ve voleybolda çeşitli liglerde yarışmaktadır.

Tablo 17 2025 Yılı Manavgat İlçesi Spor Kulüpleri

Manavgat Spor	Ilca Belediye Spor	Manavgat Genç Yıldızlar
Futbol U-12	Futbol U-14	Antalya Basketbol Ligi U-16 Erkek
		Antalya Basketbol Ligi U-10 Erkek
Futbol U-14	Futbol U-12	Antalya Basketbol Ligi U-12 Erkek
		Antalya Basketbol Ligi U-18 Erkek
Futbol U-16	Side Spor	Antalya Basketbol Ligi U-16 Kız
		Antalya Basketbol Ligi U-14 Kız
Manavgat Belediye Spor	Futbol U-12	Antalya Basketbol Ligi U-11 Erkek
Spor Toto Bal Ligi	Çolaklı Spor	Antalya Basketbol Ligi U-14 Erkek (A-B)
Futbol U-18		Antalya Basketbol Ligi U-12 Kız
Futbol U-16	Futbol U-14	Antalya Basketbol Ligi U-18 Kız
Futbol U-14		
Futbol U-12	Futbol U-12	07 Merkez Gençlik ve Spor Kulübü
Basketbol U-14 Erkek		Antalya Basketbol Ligi U-14 Erkek
Basketbol U-16 Erkek	Manavgat Genç Saray Spor	Antalya Basketbol Ligi U-16 Erkek
Basketbol U-12Kadın	Futbol U-16	Antalya Basketbol Ligi U-18 Erkek
Voleybol Küçük Kız (2 Takım)	Futbol U-14	
Voleybol Yıldız Kız (2 Takım)	Futbol U-12	Net Voleybol Akademi Spor Kulübü
Voleybol Genç Kız		Antalya Voleybol Ligi Midi Kız (2 Takım)
		Antalya Voleybol Ligi Genç Kız (1 Takım)
	Manavgat 07 Spor	Antalya Voleybol Ligi Küçük Kız (2 Takım)
Sarılar Belediye Spor	Futbol U-14	Antalya Voleybol Ligi Yıldız Kız (2 Takım)
Futbol U-12	Futbol U-12	
Futbol U-14	Futbol U-16	
Futbol U-16		Manavgat 60. Yıl Spor Kulübü
Manavgat Hisar Gençlik Spor		Antalya Voleybol Ligi Genç Kız (2 Takım)
Futbol U-16	Kardelen Spor Side Spor	Antalya Voleybol Ligi Küçük Kız (2 Takım)
Futbol U-14	Futbol U-14	Antalya Voleybol Ligi Yıldız Kız (2 Takım)
Futbol U-12	Futbol U-12	

Kaynak: Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü 2025 Verileri

İlçede Atatürk Stadyumu'nun yanı sıra, belediyelere, okullara, Gençlik ve Spor Bakanlığına ve otellere ait çok sayıda futbol sahaları, havuzlar ve tenis kortları ile semt sahaları bulunmaktadır. Tablo 18'de bu tesisler toplu olarak görülebilmektedir.

Tablo 18 Manavgat İlçesi Spor Tesisleri

Tesisin Adı	Seyirci Kapasite	Ölçüleri	Yapısı/Özellikleri	Yüzölçümü (m ²)	Kullanım Durumu
Mehmet Akif Ersoy Spor Salonu	1000	40*20	Parke	12343	Spor Gen. Müd.
İbrahim Sözen Gençlik Merkezi	-		Yüzme Havuzu		Manavgat Bel.
Atatürk Stadyumu	5000		Stadyum		Manavgat Bel.
Atatürk Stadyumu Antrenman Sahası	-		İdman Sahası		
Evrenseki Stadyumu	1200		Stadyum		Manavgat Bel.
Evrenseki Stadyumu Antrenman Salonu	-		İdman Sahası		Manavgat Bel.
Şelale Anadolu Lisesi Spor Salonu	75	26*14	Poliüretan	900	Milli Eğt. Müd.
Evrenseki Hatice Sezer Anadolu Lisesi	-	40*20	Poliüretan-Çadır	800	Milli Eğt. Müd.
Evrenseki Ahmet Köseoğlu İlköğretim Okulu	-	40*20	Poliüretan-Çadır	800	Milli Eğt. Müd.
Çolaklı Atatürk Stadı	500		Çim		Gençlik ve Spor Bak.
Çolaklı Üçtepeliler Stadı	500		Çim		Gençlik ve Spor Bak.
Namık Karamancı Fen Lisesi Kapalı Spor Salonu	125	26*14	Betonarme-Sentetik	900	Milli Eğt. Müd.
Fatih Sultan Mehmet Anadolu Lisesi Kapalı Spor Salonu	150	40*20		900	Milli Eğt. Müd.
Dr. Hüseyin Vural Spor Salonu	75	26*14		600	Milli Eğt. Müd.
Başarı Koleji	-	26*14		400	Okul
Bahçeşehir Koleji	-	8.5*19	Yüzme Havuzu	200	Okul
Bahçeşehir Koleji	-	26*14	Kauçuk	400	Okul
Antalya Koleji	-	8.5*19	Yüzme Havuzu	200	Okul
Antalya Koleji	-	26*14	Kauçuk	400	Okul
Çardak Şh. Py. Uzm. Çavuş Mustafa	75		Kauçuk		Milli Eğt. Müd.
Ilıca Sahası	-				Gençlik ve Spor Bak.
Karacalar Seyhan Cengiz Spor Salonu	75	26*14	Kauçuk		Milli Eğt. Müd.
Side Atatürk Sahası	-				Manavgat Bel.
Side Antrenman Sahası	-				Manavgat Bel.
Side Tenis Kulübü			3 Toprak Kort		Kulüp
Manavgat Tenis İhtisas Kulübü			3 Toprak Kort		Kulüp
Türkbeleni Tenis Kortu			1 Sert Kort		Manavgat Bld.
İbrahim Sözen Tenis Kortu			1 Sert Kort		Manavgat Bld.
Atatürk Kültür Merkezi Tenis Kortu			2 Sert Kort		Manavgat Bld.

Kaynak: Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü 2025 Verileri

4. 2025 YILINDA MANAVGAT EKONOMİSİ

İlçe ekonomisi merkezde ve daha önce belde statüsünde olan bazı mahallerde turizme ve buna bağlı olarak ticarete dayanmakla birlikte, kırsal kesimde (eski köy ve beldelerde) tarıma dayalıdır. Manavgat ilçesinde ekonomik hareketliliğin en önemli dayanağını turizm ve tarım oluşturmakta olup, bu sektörler aynı zamanda ekonomik anlamda da en önemli geçim kaynağıdır. Manavgat ilçesinde, büyük ve küçük ölçekli birçok turizm tesisi ile birçok ikincil konut bulunmaktadır. Bölgedeki bu turizm yapıları yeni iş sahalarının oluşmasına sebep olarak, birçok aileye iş imkânı sağlamaktadır. Tüm bunların dışında bölgedeki turizm yapılarının, ülke ekonomisine katkısı da yadsınamaz bir gerçektir. Bölgede var olan yatak kapasitesi, Türkiye'deki turizm gelirinin de önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Manavgat Ovası yaklaşık 2.500 km²'lik verimli alanı ile Antalya ilinin en verimli ovası olup, tahıl, endüstri bitkileri, örtü altı ve açık alan sebzeçiliği, yem bitkileri, meyvecilik – özellikle narenciye – ve süs bitkileri alanında tarımsal üretimin yanı sıra, büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık da önemli boyuttadır. Sanayi çok gelişmemiş olmakla birlikte, tarım ve ticarete dayalı küçük ve orta boy işletmeler faaliyet göstermektedir.

4.1 Tarım ve Hayvancılık

Manavgat ilçesinin toplam arazi varlığının %17,68'ini tarım arazisi oluşturmaktadır. İlçe yüzölçümünün %11'ini çayır ve mera alanları, %71,32'sini orman ve tarım dışı araziler oluşturmaktadır (Tablo 19).

Tablo 19 Manavgat'ın Arazi Dağılımı

Cinsi	Ölçüm	
		Miktar (ha)
Tarım Alanı	Oran (%)	17,68
	Miktar (ha)	26.454,2
Çayır ve Mera	Oran (%)	11
	Miktar (ha)	170.633,393
Orman ve Tarım Dışı Arazi	Oran (%)	71,32
	Toplam Yüzölçümü (ha)	239.423,593

Kaynak: Manavgat İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü 2025 Verileri

Tablo 20'de görüldüğü üzere, Manavgat ilçesinde 2025 yılı toplam tarım ve hayvancılık geliri 29.454.518,525 TL olmuştur. 2025 yılında toplam üretim içerisinde 18.511.412,125 TL ile en fazla geliri bitkisel üretimin sağladığı görülmektedir.

Tablo 20 Manavgat İlçesi Tarım ve Hayvansal Üretim Değerleri

Üretim Konusu	Üretim Değeri
Bitkisel Üretim Değeri (TL)	18.511.412,125
Canlı Hayvanlar Değeri (TL)	9.440.438,600
Hayvansal Ürünler Değeri (TL)	1.502.667,800
Toplam (TL)	29.454.518,525

Kaynak: Manavgat İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü 2025 Verileri

Tablo 21’de Manavgat’taki tarım ve hayvansal üretim değerleri 2025 yılı açısından ele alınmıştır. 2025 yılında toplam tarım ve hayvancılık üretim değerlerinde en fazla paya sahip olan %49,28 ile meyveciliktir.

Tablo 21 Manavgat İlçesi Tarım ve Hayvansal Üretim Değerleri

Cinsi	Üretim Miktarı (ton)	Üretim Değeri (TL)	Toplam Üretim Değeri İçindeki Payı (%)
Sebzecilik (örtü altı dahil)	260.774,6	5.047.005.500,00	25,36
Meyvecilik (örtü altı dahil)	280.276,745	10.830.186.875,00	54,42
Tarla Bitkiler	159.490,5	1.853.019.750,00	9,31
Hayvancılık	17.940,062-5.325.750	1.502.667.800,00	5,90
Su Ürünleri	425	131.368.150,00	0,66
Kesme Çiçek (dal)	360.000	8.200.000,00	0,04
Süs Bitkileri (adet)	9.100.000	773.000.000,00	3,88
...Diğer (ormanlık alandaki defne, çalba vb.)	2.100	84.000.000,00	0,42
Toplam (ton-adet)	721.006,907-14.785.750	20.229.448.075,00	100

Kaynak: Manavgat İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü 2025 Verileri

4.1.1. Tarım

Manavgat ilçesi sahip olduğu ekolojik ve tarımsal potansiyel nedeniyle bitkisel üretimde hem önemli avantajlara hem de ürün çeşitliliğine sahiptir. Burada önemli olan bu potansiyelin kalkınma doğrultusunda nasıl değerlendirildiğidir. Tablo 22’de, görüldüğü gibi, 2025 yılı itibariyle Manavgat ilçesinde tarım arazilerinin %40,6’sı tarla bitkileri için değerlendirilmektedir. Buna karşılık katma değeri yüksek ürünlerden süs bitkileri sadece %0,14’lük bir alanda yetiştirilmektedir.

Tablo 22 Manavgat İlçesi Tarım Alanlarının Kullanım Amaçlarına Göre Dağılımı

Cinsi	Miktarı (ha)	Oranı (%)
Tarla Bitkileri (ikinci ekilişler hariç)	17.166	40,6
Açık Tarla (Sebze)	3.125,8	7,4
Örtüaltı (Sebze)	1.410,9	3,3
Süs Bitkileri	61	0,14
Meyvelikler (örtü altı meyve dahil)	9.399,2	22,21
Nadas ve tarıma elverişli olup kullanılmayan alan	11.173,1	26,35
Toplam	42.336	100

Kaynak: Manavgat İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü 2025 Verileri

Tablo 23, Manavgat'ta tarla bitkileri ekiliş ve üretim miktarlarını göstermektedir. Gerek 2024'te gerekse 2025' de üretim alanı açısından en fazla yer kaplayan ürün buğdaydır. Her iki yılda da üretim miktarı en fazla olan ürün ise silajlık mısır olarak görünmektedir. Tablodan da anlaşılacağı üzere, ilçede susam da önemli bir ürün olarak belirmektedir. Burada ise susamın ne tür işlendiği ve nasıl değerlendirildiği önemli bir konu olarak ortaya çıkmaktadır. Çünkü susam sanayiye konu olduğundan katma değeri daha yüksek bir ürün olarak ortaya çıkmaktadır. Tarla bitkileri açısından tarımsal değer üretimi en yüksek ürün buğdaydır.

Tablo 23 Tarla Bitkileri Ekiliş ve Üretim Miktarları

Ürün	2024		2025	
	Üretim Alan (da)	Üretim Miktarı (ton)	Üretim Alan (da)	Üretim Miktarı (ton)
Buğday	96.500	29.727,5	96.200	33.535
Silajlık Mısır	17.500	73.250	17.500	71.250
Pamuk	3.350	1.472,5	2.575	1.126,25
Mısır (Dane)	9.150	8.470	9.250	8.565
Susam	47.250	4.150	46.750	4.115
Diğerleri	47.635	42.131,25	45.710	40.707,25
TOPLAM	221.385	159.201,25	217.485	159.298,5

Kaynak: Manavgat İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü 2024 ve 2025 Verileri

Tablo 24, Manavgat ilçesinde açıkta sebze yetiştiriciliğinde üretim alanı ve üretim miktarlarını göstermektedir. 2025 yılında toplam açıkta sebze yetiştirme alanlarının ve açıkta yetiştirilen sebze miktarının bir önceki yıla göre arttığı görülmektedir. 2025 yılında üretim alanı ve üretim miktarı en fazla olan ürün karpuz olmuştur. 2025 yılında biber(sivri), karpuzdan sonra açıkta en çok yetiştirilen ikinci ürün olmuştur.

Tablo 24 Açıkta Sebze Yetiştirme Alanları ve Üretim Miktarları

Ürün	2024		2025	
	Üretim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (ton)	Üretim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (ton)
Karpuz	9.500	57.000	11.100	66.600
Kabak(sakız)	3.800	15.200	3.800	15.200
Kavun	4.200	13.650	4.300	15.050
Biber(sivri)	5.820	22.795	5.845	22.867,5
Patlıcan	1.900	7.600	1.850	8.325
Domates	300	1.800	300	1.800
Fasulye (taze)	680	1.224	685	1.233
Bakla	805	603,75	810	607,5
Diğerleri	2.476	3.707,1	2.568	3.835,35
TOPLAM	29.481	123.579,85	31.258	135.518,35

Kaynak: Manavgat İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü 2024 ve 2025 Verileri

Tablo 25, ilçedeki örtü altı alanların çeşitlerine göre büyüklüklerini göstermektedir. Tabloya bakıldığında, Manavgat'ta bulunan örtü altı alanların genel toplamının 2025'te 36.824' e yükselmiştir. Tarımsal kalkınma açısından bakıldığında, katma değeri yüksek olan örtü altı üretimin tarım alanlarındaki payının daha da artırılması gerektiği düşünülmektedir.

Tablo 25 Manavgat'ta Örtü Altı Alanların Çeşitlerine Göre Dağılımı

Örtü Altı Alan Türü	Büyüklük (da)	
	2024	2025
Cam Sera	260	260
Plastik Sera	25.479	26.783
Plastik Tünel	9.588	9.781
TOPLAM ALAN	35.327	36.824

Kaynak: Manavgat İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü 2024 ve 2025 Verileri

Tablo 26, Manavgat'taki örtü altı sebze ve meyve yetiştirme alanlarını ve üretilen farklı sebze ve meyvelerin miktarlarını 2024 ve 2025 yılları bağlamında göstermektedir. 2025 yılında 2024 yılına göre üretilen toplam ürün miktarında artış görülmüştür. Bu tablodaki en dikkat çekici veriler örtü altı muz yetiştiriciliği ile ilgili görülmektedir.

Tablo 26 Örtü Altı Sebze ve Meyve Yetiştirme Alanları ve Üretim Miktarları

Ürün	2024		2025	
	Üretim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (ton)	Üretim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (ton)
Karpuz	4.915	29.662,5	5.035	30.852,5
Kabak	2.910	15.760	2.914	17.351,5
Hıyar	373	6.604	360	6.385
Patlıcan	441	3.423,5	434	3.376,5
Domates	3.105	47.130	3.070	46.570
Fasulye	157	355	162	363,5
Muz	20.000	160.000	21.000	168.000
Çilek	735	3.300	930	4.300
Biber	1.945	18.079	2.010	20.028
Diğerleri	746	2.191	709	2.082,25
TOPLAM	35.322	286.505	36.624	299.311,25

Kaynak: Manavgat İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü 2024 ve 2025 Verileri

Tablo 27, Manavgat'taki meyve yetiştirme alanlarını ve üretim miktarlarını göstermektedir. İlçede 2025 yılında meyve yetiştirme alanları toplamı bir önceki yıla göre yaklaşık %6,25, üretim miktarında ise yaklaşık %1,54 artış görülmüştür.

Tablo 27 Meyve Yetiştirme Alanları ve Üretim Miktarları

Ürün	2024		2025	
	Üretim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (ton)	Üretim Alanı (Da)	Üretim Miktarı (ton)
Portakal (toplam)	19.100	56.909,5	18.950	63.822
Zeytin (yağlık, sofralık)	31.900	12.037,35	32.565	9.307,1
Mandalina	1.565	3.483,4	1.550	3.871,225
Nar	6.600	19.830	6.400	17.354,25
Kiraz	730	595,7	735	127,435
Avokado	3.600	746,7	3.660	677,75
Diğerleri	5.644	8.168,12	5.587	8.181,985
TOPLAM	65.364	101.770,77	69.447	103.341,745

Kaynak: Manavgat İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü 2024 ve 2025 Verileri

2023 yılında toplam 7901 işletmeye destek sağlanmış olup, toplam destek tutarı 55.639.250,65 TL olmuştur. 2024 yılında destek alan işletme sayısı 10.326'ya yükselmiş, toplam destek tutarı 89.645.829,14 TL olmuştur. 2025 destekleme başvuruları ve ödemeleri devam etmektedir (Tablo 28).

Tablo 28 Manavgat İlçesi Tarım Desteklemeleri

Destek Konusu	2023		2024	
	İşletme Sayısı (adet)	Hibe Tutarı (₺)	İşletme Sayısı (adet)	Hibe Tutarı (₺)
Hayvancılık Desteklemeleri	3094	26.712.657,13	5276	62.017.569,9
Bitkisel üretim ve diğer Desteklemeler	4807	28.926.593,52	5050	27.628.259,24
TOPLAM	7901	55.639.250,65	10.326	89.645.829,14

*Kaynak: Manavgat İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü 2023 ve 2024 Verileri
(NOT: 2025 yılı destekleme başvuruları ve ödemeleri devam etmektedir.)*

4.1.2. Hayvancılık

Tablo 29, Manavgat'taki hayvan varlığını 2024 ve 2025 verileriyle göstermektedir. Özellikle 2024 yılı verilerinde 91.990 olan keçi sayısı 2025 yılında 101.654 seviyesine yükselirken 2024 yılı verilerinde 99.018 olan koyun sayısı 2025 yılında 119.933 seviyesine yükselmiştir.

Tablo 29 Manavgat İlçesi Hayvan Varlığı

Karne Adı	Sayı (Adet)	
	2024	2025
KEÇİ (KIL KEÇİSİ VE DİĞER IRKLAR)	91.990	101.654
KOYUN (YERLİ VE DİĞER IRKLAR)	99.018	119.933
MANDA	26	20
SIĞIR (KÜLTÜR, MELEZ VE YERLİ IRKLAR)	24.363	24.223
ARILI KOVAN SAYISI	22.085	22.242
KANATLI HAYVAN SAYISI	55.855	54.810

Kaynak: Manavgat İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü 2024 ve 2025 Verileri

Tablo 30, Manavgat'ta hayvansal üretime ilişkin verileri göstermektedir. İlçenin 2025 yılında 2024'e oranla tüm hayvansal ürünlerin üretim değerinde artış saptanmıştır. Bu veriler ışığında 2025 yılında hayvansal üretim değeri 1.502.667.800,00 olan kırmızı et üretim değeri en çok olan ürün durumundadır. Etten sonra en çok gelir getiren ürünler süt, bal ve yumurtadır.

Tablo 30 Hayvansal Üretim Değerlendirilmesi

Hayvansal Ürün	2024		2025	
	Üretim Miktarı (Ton/adet)	Üretim Değeri (₺)	Üretim Miktarı (Ton/adet)	Üretim Değeri (₺)
ET-KIRMIZI	2.340	819.000.000,00	2.400	1.080.000.000,00
SÜT	15.100	241.600.000,00	15.050	270.900.000,00
YÜN YAPAĞI	175	4.900.000,00	172	6.020.000,00
DERİ (küçük baş) (adet)	24.850	1.615.250,00	25.750	2.575.000,00
DERİ (büyükbaş) (ton)	141	6.345.000,00	140	9.100.000,00
BAL	164,6	74.081.250,00	165,840	99.504.000,00
BALMUMU	12,1	3.639.900,00	12,222	4.888.800,00
YUMURTA	5.307.500	22.556.875,00	5.300.000	29.680.000,00
TOPLAM	-	1.173.738.275,00	-	1.502.667.800,00

Kaynak: Manavgat İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü 2024 ve 2025 Verileri

4.2. Turizm

Turizm sektörü Manavgat ekonomisi içinde özel bir öneme sahiptir. Bacasız sanayi olarak nitelendirilen turizm sektörü, farklı birçok sektöre de doğrudan ya da dolaylı etkileri ve ülke ekonomisindeki payı nedeniyle ülkemiz, ilimiz Antalya ve ilçemiz Manavgat açısından özel bir konumdadır.

Turizm; sosyal, kültürel ve doğal çevreyle sürekli etkileşim içinde olan, ülke ekonomilerindeki giderek artan dinamik bir sektördür. Kişi başına gelir ve refah düzeyinin artması, ulaşım ve haberleşme teknolojisindeki hız, keşfedilmeyeni keşfetme tutkusu, turizmin gelişimine ve farklılaşmasına katkı sağlamaktadır. Turizmin; döviz sağlayan, yeni istihdam alanları meydana getiren, sosyal ve kültürel hayatı etkileyen, siyasal bakımdan önemli toplumsal-insancıl fonksiyonların gerçekleştirilmesini kolaylaştıran nitelik kazanması, ülkelerin dikkatinin turizm üzerinde yoğunlaşmasını sağlamıştır (Bulut, 2000). Özellikle gelişmekte olan ülkeler, karşılaştıkları ekonomik sorunların ve darboğazların aşılması için turizmin meydana getirdiği dinamizmden azami ölçüde faydalanmaya çalışmaktadır.

Tablo 31, 2023, 2024 ve 2025 yıllarında Türkiye'nin aylar itibariyle turizm gelirlerini göstermektedir. 2024 yılında elde edilen toplam 60 milyar 497 milyon 018 bin dolar tutarındaki turizm geliri %7,83 oranında artış ile 2025 yılında toplam 65 milyar 231 milyon 748 bin dolar olmuştur.

Tablo 31 Türkiye'nin 2023, 2024 ve 2025 Yılları Aylık Turizm Gelirleri

Dönem	2023 Gelirleri (Bin \$)	2024 Gelirleri (Bin \$)	2025 Gelirleri (Bin \$)	2024-2025 Değişim Oranı (%)
Ocak	3.182.416	3.194.819	3.512.648	8,1%
Şubat	2.433.704	2.640.392	2.910.621	8,1%
Mart	2.718.047	2.949.590	3.070.447	2,1%
Nisan	3.342.756	3.720.828	4.257.568	13,0%
Mayıs	4.345.738	5.224.931	5.554.400	5,3%
Haziran	5.619.004	5.929.709	6.472.354	8,3%
Temmuz	6.905.053	7.423.162	7.625.284	2,0%
Ağustos	8.455.089	8.703.945	9.099.846	3,9%
Eylül	6.978.015	7.059.326	7.575.738	6,5%
Ekim	5.907.223	6.664.467	7.362.004	9,7%
Kasım	3.327.865	3.940.591	4.365.859	9,6%
Aralık	2.659.265	3.045.309	3.424.979	10,7%
Toplam	55.874.176	60.497.018	65.231.748	7,83%

Kaynak: TÜİK 2023, 2024 ve 2025 Turizm Verileri

Tablo 32'de yer alan Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, 2025 yılında Türkiye'yi ziyaret eden toplam ziyaretçi sayısı bir önceki yıla göre %2,68 oranında artarak 63.941.261 kişiye ulaşmıştır. Ziyaretçi sayısındaki bu artış, Türkiye turizm sektörünün büyüme eğilimini sürdürdüğünü ve ülkenin uluslararası turizm pazarındaki güçlü konumunu koruduğunu göstermektedir.

2025 yılında turizm gelirlerinde de önceki yıla göre artış yaşanmıştır. Ziyaretçi sayısı ile turizm gelirlerindeki eş zamanlı yükseliş, yalnızca turist girişlerinin arttığını değil, aynı zamanda ziyaretçi başına düşen harcamaların da olumlu bir seyir izlediğini ortaya koymaktadır. Bu durum, turizm sektörünün ülke ekonomisine sağladığı katma değerini arttırdığını ve döviz gelirlerine olan katkısının güçlendiğini göstermektedir.

Türkiye'nin sahip olduğu zengin tarihi ve kültürel miras, doğal güzellikler, gelişmiş konaklama altyapısı ve farklı turizm segmentlerine hitap eden hizmet çeşitliliği, ziyaretçi sayısındaki artışın temel nedenleri arasında yer almaktadır. Bunun yanı sıra uluslararası tanıtım faaliyetlerinin artırılması, hava ulaşım ağlarının genişlemesi, sağlık, spor, gastronomi ve kültür turizmi gibi alternatif turizm türlerinin geliştirilmesi de turizm talebini destekleyen önemli unsurlar olmuştur.

Turizm faaliyetlerinin yalnızca yaz sezonuna bağlı kalmayıp yılın farklı dönemlerine yayılması, Türkiye'nin dört mevsim turizm destinasyonu olma özelliğini güçlendirmektedir. Bu durum, turizm gelirlerinin daha dengeli bir yapıya kavuşmasına ve sektörün ekonomik dalgalanmalara karşı daha dirençli hale gelmesine katkı sağlamaktadır. Özellikle Akdeniz ve Ege bölgelerindeki güçlü performansın yanı sıra kültür, doğa ve şehir turizmine yönelik artan ilgi, turizmin ülke geneline yayılmasını desteklemektedir. Turizm sektöründeki büyümenin; konaklama, yeme-içme, ulaşım, ticaret ve hizmet sektörleri başta olmak üzere birçok alanda ekonomik canlılığı artırdığı ve istihdama önemli katkılar sağladığı görülmektedir.

Sonuç olarak, 2025 yılı verileri Türkiye turizminin istikrarlı büyümesini sürdürdüğünü göstermektedir. Altyapı yatırımlarının devam ettirilmesi, hizmet kalitesinin yükseltilmesi, dijital tanıtım faaliyetlerinin güçlendirilmesi ve sürdürülebilir turizm politikalarının etkin şekilde uygulanması halinde Türkiye'nin küresel turizm pazarındaki rekabet gücünü daha da artırması ve turizm gelirlerinde yeni rekor seviyelere ulaşması beklenmektedir.

Tablo 32 Türkiye'ye Gelen Ziyaretçilerin Yıllara ve Aylara Göre Dağılımı

AYLAR	YILLAR		
	2023	2024	2025
OCAK	2.635.844	2.797.318	2.949.849
ŞUBAT	2.303.997	2.882.280	2.898.662
MART	2.831.582	3.388.117	2.995.027
NİSAN	3.900.511	4.340.563	4.788.273
MAYIS	5.011.439	5.894.651	5.922.576
HAZİRAN	6.262.029	6.833.835	6.834.444
TEMMUZ	8.295.907	8.428.721	8.416.629
AĞUSTOS	7.487.805	7.744.695	8.136.184
EYLÜL	6.500.955	6.871.048	7.050.876
EKİM	5.481.200	6.258.304	6.562.767
KASIM	3.001.137	3.431.939	3.718.472
ARALIK	2.981.431	3.398.419	3.667.502
TOPLAM	56.693.837	62.269.890	63.941.261

Kaynak: TÜİK 2023, 2024 ve 2025 Turizm Verileri

Türkiye İstatistik Kurumu'ndan alınan geçici verilere göre; 2025 yılında Türkiye'ye Gelen Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi sayısı toplam değeri 11.166.206'ya ulaşarak 2024 yılına göre 1.525.599 (%15,8) artış göstermiştir. Yıl genelinde büyüme eğilimi korunurken, yalnızca mart ayında %5,6 oranında bir gerileme yaşanmıştır. En yüksek artış oranı Kasım ayında (%30,9) gerçekleşirken, en yüksek mutlak artış 251.549 adet ile ağustos ayında kaydedilmiştir. Özellikle yaz sezonunda (Temmuz-Eylül) ve yılın son iki ayında

görülen güçlü performans, yıllık büyümenin temel belirleyicileri olmuştur. Bu sonuçlar, 2025 yılında faaliyet hacminin artmaya devam ettiğini ve önceki yıla göre istikrarlı bir gelişim sergilendiğini göstermektedir. (Tablo 33).

Tablo 33 Türkiye'ye Gelen Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçilerin Yıllara ve Aylara Göre Dağılımı

AYLAR	YILLAR			% DEĞİŞİM ORANI	
	2023	2024	2025	2023-2024	2024-2025
OCAK	629.877	750.291	778.731	%19,1	%3,8
ŞUBAT	433.583	587.701	726.720	%35,5	%23,7
MART	495.854	686.873	648.624	%38,5	%-5,6
NİSAN	578.687	729.319	887.727	%26,0	%21,7
MAYIS	511.197	764.532	885.129	%49,6	%15,8
HAZİRAN	678.008	973.389	1.062.116	%43,6	%9,1
TEMMUZ	1.147.863	1.094.909	1.300.533	%-4,6	%18,8
AĞUSTOS	827.105	919.292	1.170.841	%11,1	%27,4
EYLÜL	714.928	816.617	963.502	%14,2	%18,0
EKİM	494.088	809.845	879.050	%63,9	%8,5
KASIM	475.792	698.276	913.767	%46,8	%30,9
ARALIK	497.675	809.563	949.466	%62,7	%17,3
TOPLAM	7.484.657	9.640.607	11.166.206	%28,8	%15,8

Kaynak: TÜİK 2023, 2024 ve 2025 Turizm Verileri

2025 yılında ülkemize en çok ziyaretçi gönderen ülke sıralamasında Rusya Fd. 6.710.198 ile birinci, Almanya 6.620.612 ile ikinci, İngiltere (Birleşik Krallık) 4.433.782 ile üçüncü sıradadır. İngiltere (Birleşik Krallık) ülkesini İran ve Bulgaristan izlemektedir (Tablo 34).

Tablo 34 2024-2025 Yılları Ocak-Aralık Döneminde Ülkemize Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere Göre Dağılımı
(İlk 5 Ülke)

ÜLKELER	2024	2025
Rusya Federasyonu	6.710.198	6.903.981
Almanya	6.620.612	6.745.190
İngiltere (Birleşik Krallık)	4.433.782	4.270.036
İran	2.918.581	3.050.195
Bulgaristan	3.277.852	2.808.357

Kaynak: TÜİK 2024 ve 2025 Turizm Verileri

Tablo 35, T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Turizm Özel İhtisas Komisyonu tarafından 2023' de hazırlanan Kalkınma Planı'nda yer verilen önümüzdeki döneme ilişkin ülkemizin tahmini ziyaretçi sayısı ve turizm gelirleri göstermektedir. Tabloda yer alan hedeflere göre Türkiye'nin turizm sektöründe uzun vadeli büyümesini sürdürmesi öngörülmektedir. 2028 yılı için 75 milyon ziyaretçi ve 83 milyar dolar turizm geliri hedeflenirken, 2053 yılı hedefleri 118 milyon ziyaretçi ve 144 milyar dolar turizm geliri olarak belirlenmiştir.

Bu hedefler doğrultusunda 2028-2053 döneminde ziyaretçi sayısının yaklaşık %57,3, turizm gelirlerinin ise yaklaşık %73,5 oranında artması beklenmektedir. Turizm gelirlerindeki artış oranının ziyaretçi sayısındaki artışın üzerinde olması, Türkiye'nin yalnızca daha fazla turist çekmeyi değil, aynı zamanda ziyaretçi başına harcamayı artırmayı hedeflediğini göstermektedir.

2053 hedefleri, Türkiye'nin kitle turizminin yanı sıra sağlık, spor, kongre, kültür, gastronomi ve lüks turizm gibi yüksek gelir sağlayan turizm türlerine daha fazla ağırlık vereceğine işaret etmektedir. Bu yaklaşım, turizm gelirlerinin sürdürülebilir şekilde artırılmasına ve sektörün ekonomik katkısının güçlendirilmesine olanak sağlayacaktır.

Söz konusu hedeflere ulaşılabilmesi için turizm altyapısının geliştirilmesi, ulaşım ağlarının güçlendirilmesi, hizmet kalitesinin yükseltilmesi, dijital tanıtım faaliyetlerinin artırılması ve sürdürülebilir turizm uygulamalarının yaygınlaştırılması büyük önem taşımaktadır. Ayrıca turizm faaliyetlerinin yıl geneline ve ülke geneline yayılması, destinasyon çeşitliliğinin artırılması ve yüksek harcama potansiyeline sahip pazarlara yönelik çalışmaların sürdürülmesi gerekmektedir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, 2053 turizm hedefleri Türkiye'nin küresel turizm pazarında üst sıralardaki konumunu güçlendirmeyi, turizmden elde edilen döviz gelirlerini artırmayı ve sektörün ülke ekonomisine sağladığı katma değeri daha da yükseltmeyi amaçlayan iddialı ancak ulaşılabilir bir vizyon ortaya koymaktadır.

Tablo 35 Türkiye'nin Turist Sayısı ve Turizm Geliri Tahminleri

	2028 Yılı	2053 Yılı
Ziyaretçi Sayısı (milyon kişi)	75	118
Turizm Geliri (milyar \$)	83	144

Kaynak: Turizm Özel İhtisas Komisyonu Raporu 2023, T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı

Türkiye turizm pazarında Antalya ve Antalya’da ise Manavgat kritik bir öneme sahiptir. Tablo 36’da görüldüğü üzere, Kültür ve Turizm Bakanlığı’ndan alınan 2025 yılı konaklama verilerine göre, işletme belgeli tesislerin toplamı üzerinden Antalya’da tesise geliş sayısı 30.763.631 kişi olup, tüm turistlerin geceleme toplamı 111.340.634’tür. Tüm Türkiye’de tesise geliş sayısı 98.981.217 kişi ve geceleminin 252.323.483 olduğu görülmektedir. Buradan hareketle, Antalya’nın Türkiye’deki turist sayısının %31,08’ini ağırladığı ve Türkiye geceleminin %44,13’ünü sağladığı tespit edilmiştir. Tablo verileri Manavgat’ın yalnızca Antalya turizmi açısından değil, Türkiye turizmi açısından da stratejik bir destinasyon olduğunu göstermektedir. 2025 yılında Manavgat, 8,2 milyon ziyaretçi ve 33,1 milyon geceleme ile ülke turizminde önemli bir paya sahip olmuştur.

Türkiye genelindeki toplam tesis gelişlerinin %8,29’u Manavgat’ta gerçekleşmiştir. Bu oran yabancı ziyaretçilerde %14,95’e ulaşırken, yerli ziyaretçilerde %1,81 seviyesinde kalmıştır. Veriler, Manavgat turizminin büyük ölçüde uluslararası pazarlara dayandığını ve yabancı turist talebinin ilçe ekonomisindeki belirleyici rolünü ortaya koymaktadır.

Geceleme verileri incelendiğinde Manavgat’ın turizmdeki ağırlığı daha da belirginleşmektedir. Türkiye’de gerçekleşen toplam gecelermelerin %13,11’i Manavgat’ta yapılırken, yabancı turist gecelermelerinde bu oran %19,66’ya yükselmektedir. Başka bir ifadeyle, Türkiye’de yabancı turistlerin gerçekleştirdiği her 5 gecelemeğe yakın kısmı Manavgat’ta gerçekleşmektedir. Bu durum ilçenin yüksek konaklama kapasitesine, güçlü turizm altyapısına ve uluslararası pazarlardaki cazibesine işaret etmektedir.

Antalya ölçeğinde değerlendirildiğinde ise Manavgat’ın turizmdeki lider konumu daha net görülmektedir. Antalya’ya gelen yabancı turistlerin %30,22’si, toplam turistlerin ise %26,68’i Manavgat’ta konaklamıştır. Gecelemelerde ise Antalya genelindeki yabancı gecelermelerin %32,40’ı ve toplam gecelermelerin %29,71’i Manavgat’ta gerçekleşmiştir. Bu veriler, Antalya’da gerçekleştirilen her 3 gecelemeden yaklaşık 1’inin Manavgat’ta yapıldığını göstermektedir.

Ziyaretçi sayısına kıyasla geceleme payının daha yüksek olması, Manavgat’ın turistleri daha uzun süre ağırlayabilen bir destinasyon olduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle her şey dahil tesisler, yüksek yatak kapasitesi, Side başta olmak üzere tarihi ve kültürel değerler, doğal güzellikler ve gelişmiş turizm hizmetleri ilçenin tercih edilmesinde önemli rol oynamaktadır.

Sonuç olarak Manavgat, Antalya turizminin yaklaşık üçte birini, Türkiye turizminin ise önemli bir bölümünü tek başına oluşturan güçlü bir turizm merkezi konumundadır.

İlçenin yüksek yabancı turist çekim gücü ve geceleme performansı, turizm gelirleri ve istihdam açısından bölge ekonomisine sağladığı katkının son derece yüksek olduğunu göstermektedir. Bu nedenle Manavgat'ın turizmdeki rekabet gücünün korunması, altyapı yatırımlarının sürdürülmesi ve sürdürülebilir turizm politikalarının desteklenmesi hem Antalya hem de Türkiye turizmi açısından büyük önem taşımaktadır.

Tablo 36 Türkiye, Antalya ile Manavgat ilçesi Turist Tesise Geliş Sayısı ve Gecelemeleri

	TESİSE GELİŞ SAYISI			GECELEME		
	YABANCI	YERLİ	TOPLAM	YABANCI	YERLİ	TOPLAM
TÜRKİYE	48.817.851	50.163.366	98.981.217	154.799.879	97.523.604	252.323.483
ANTALYA	24.156.588	6.607.043	30.763.631	93.951.453	17.389.181	111.340.634
Antalya-Türkiye (%)	49,48	13,27	31,08	60,69	17,83	44,13
MANAVGAT	7.299.203	908.097	8.207.300	30.438.247	2.633.152	33.071.399
Manavgat-Türkiye (%)	14,95	1,81	8,29	19,66	2,70	13,11
Manavgat-Antalya (%)	30,22	13,75	26,68	32,40	15,14	29,71

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2025

Manavgat ekonomisi iç bölgelerde, kırsal kesimde ve köylerde tarıma dayalıdır, kıyı şeritlerinde, merkezde ve bazı beldelerde turizme ve turizme bağlı ticarete dayanmaktadır. Manavgat ve çevresi ekonomik anlamda incelendiğinde; turizmin gelişmesi öngörülen ve giderek büyüyen bir sektör haline gelmiştir. Turizm bölgenin tarımsal kimliğinin ardından temel geçim kaynağı olmuştur. Bugün yabancı ziyaretçiyi en çok çeken il olma özelliği taşıyan Antalya'da zamanla turizmin diğer ekonomik sektörleri geliştirici etkisi görülmüş, özellikle son 10 yılda turizm işletmelerine hizmet veren yan sektörlerin gelişimine katkıda bulunmuştur.

2.047 km² yüzölçümü ile Antalya'nın ikinci büyük ilçesi olan Manavgat'ın 64 km'lik sahil bandında; Titreyengöl, Side, Ilica, Çolaklı, Evrenseki, Gündoğdu, Kızılot bölgesi turizm alanları; Manavgat Kızılağaç köyünde Orman Bakanlığınca tahsis edilen turizm alanı; Evrenseki, Çolaklı, Gündoğdu beldeleri ile Kısalar, Perakende, Denizyaka köylerinin D-400 karayolu ile kıyı arasındaki Özel Çevre Koruma alanında kalan alanları mevcut olup, buralardaki tesislerde Antalya'ya gelen turistlerin yaklaşık 1/3'üne hizmet verilmektedir. Manavgat'taki bu farklı turizm alanlarında, doğa turizmi, kültür turizmi, spor turizmi gibi değişik imkânlar sunulmaktadır.

Turistlerin ortalama kalış süresi ülkemizde 2,55 gündür. Bu süre Antalya’da 3,62 ve Manavgat’ta 4,03 gündür. Manavgat sahip olduğu turist ve turizm profilinin etkisiyle ortalama kalış süresinde Antalya’yı geride bırakmaktadır. Doluluk oranları açısından incelendiğinde ise yine Manavgat’ın %69,28 doluluk oranı, Türkiye’nin %49,54 doluluk oranı ile ortalamanın üstündedir (Tablo 37).

Tablo 37 Türkiye, Antalya ile Manavgat İlçesi Turist Ortalama Kalış Süresi ve Doluluk Oranı

	ORTALAMA KALIŞ SÜRESİ			DOLULUK ORANI (%)		
	YABANCI	YERLİ	TOPLAM	YABANCI	YERLİ	TOPLAM
TÜRKİYE	3,17	1,94	2,55	30,40	19,15	49,54
ANTALYA	3,89	2,63	3,62	55,95	10,36	66,31
MANAVGAT	4,17	2,90	4,03	63,77	5,52	69,28

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2025

Tablo 38’e bakıldığında, sadece turizm işletme belgeli tesislerdeki tesise geliş sayısı verilerine göre, Antalya’nın ilçeleri arasında Manavgat 8.207.300 ile ilk sırada yer almaktadır. Manavgat’ı, 7.735.765 ile Alanya takip etmektedir. Toplam gecelemeye bakıldığında ise, 33.071.399 geceleme ile Manavgat’ın ilk sırada olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 38 Antalya’nın Başlıca İlçelerde Turist Tesise Geliş Sayısı ve Gecelemeleri (Sadece Turizm İşletme Belgeli Tesisler)

İLÇELER	TESİSE GELİŞ SAYISI			GECELEME		
	YABANCI	YERLİ	TOPLAM	YABANCI	YERLİ	TOPLAM
Alanya	6.421.708	1.314.057	7.735.765	22.392.225	3.648.894	26.041.119
Manavgat	7.299.203	908.097	8.207.300	30.438.247	2.633.152	33.071.399
Kemer	4.111.425	1.056.529	5.167.954	14.659.914	2.883.506	17.543.420
Toplam	24.156.588	6.607.043	30.763.631	93.951.453	17.389.181	111.340.634

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2025

Turizm Bakanlığı İstatistikleri ışığında hazırlanan Tablo 39’a göre, Manavgat’ta 2025 yılında 253’ü işletme belgeli, 20’si yatırım belgeli toplam 273 tesiste, 79.062 oda ve 171.146 yatak bulunmaktadır.

Tablo 39 Manavgat İlçesi Tesis ve Yatak Sayıları

Tesis Türü	Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı
İşletme Belgeli Tesisler	253	74.352	160.889
Yatırım Belgeli Tesisler	20	4.170	10.257
TOPLAM	273	79.062	171.146

Kaynak: Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2025 Verileri

Manavgat'ta İşletme Belgeli tesisler içinde yatak kapasitesinin büyük çoğunluğunu %36,84 oran ile 5 Yıldızlı Oteller oluşturmaktadır (Tablo 40).

Tablo 40 Manavgat İşletme Belgeli Tesis Sayıları, Oda ve Yatak Kapasiteleri

TESİSİN TÜRÜ/ SINIFI	MANAVGAT		
	Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı
5 YILDIZLI TATİL KÖYÜ	11	4.257	9.484
5 YILDIZLI OTEL	148	56.467	122.386
4 YILDIZLI OTEL	48	11.108	23.650
3 YILDIZLI OTEL	14	1.160	2.478
2 YILDIZLI OTEL	7	591	1.275
MOTEL	1	16	38
PANSİYON	13	178	366
KAMPİNG	1	30	90
APART OTEL	3	83	174
MÜSTAKİL APART OTEL	4	307	638
GOLF TESİSİ	1		
ÖZEL KONAKLAMA TESİSİ	1	31	62
BUTİK OTEL			
TOPLAM	252	74.228	160.641

Kaynak: Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2025 Verileri

2025 yılı verilerine göre Manavgat'ta faaliyet gösteren seyahat acentelerinin sayısı merkez ve şube toplam olmak üzere 332'dir. Antalya geneline bakıldığında, tüm merkez ve şubelerde Muratpaşa (943 adet) birinci sırada, Alanya (525 adet) ikinci sırada Manavgat (332 adet) üçüncü sırada yer almaktadır. (Tablo 41).

Tablo 41 Antalya'da Faaliyet Gösteren Seyahat Acentelerinin Sayısı

İLÇESİ	TOPLAM	
	Merkez	Şube
MURATPAŞA	846	97
KONYAALTI	84	11
KEPEZ	69	7
DÖŞEMEALTI	14	0
AKSU	150	23
SERİK	51	17
KEMER	80	97
MANAVGAT	218	114
ALANYA	380	145
KAŞ	129	10
KUMLUCA	14	2
FİNİKE	4	1
DEMRE	11	1
İBRADI	1	0
AKSEKİ	1	0
ELMALI	1	1
KORKUTELİ	2	1
GAZİPAŞA	5	1
TOPLAM	2.060	528
	2.588	

Kaynak: Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2025 Verileri

4.3. Sanayi ve Ticaret

Manavgat ekonomisi içinde sanayi ve ticaret de önemli yer tutmaktadır. Her ne kadar sanayileşme hususunda kat edilmesi gereken büyük bir mesafe olsa da ilçe ticaret hayatının canlı olduğu ifade edilebilir. Manavgat'ta ticaret daha çok turizm ve tarım, sanayi ise yoğunluklu olarak tarıma dayalı sanayi üzerinden gerçekleşmektedir. Manavgat ilçesinde, küçük, orta ve büyük ölçekte çok sayıda turizm işletmesi bulunmakta olup, bu durum ekonomik ve ticari hayatın da tarım ile omurgasını oluşturmaktadır. İlçedeki turizm ve tarım sektörü hareketliliği yeni iş sahalarının, istihdam alanlarının ortaya çıkmasına fırsat tanımaktadır.

Manavgat, başta Avrupa Birliği, Asya, Ortadoğu, Uzak Doğu, Bağımsız Devletler topluluğuna ihracat yapmaktadır. Ağaç ve orman ürünleri, iklimlendirme sanayi, elektrik-elektronik ve makinaları, kimya, madencilik, tarım ve tarıma dayalı sanayi, gemi ve yat, toprak sanayi ürünleri başlıca ihraç edilen ürünlerdir.

Manavgat ekonomisinin güçlenmesi için uluslararası düzeyde rekabet edebilme gücünü yakalaması gerekmektedir ve MATSO ile bu yönde sağlam ve kararlı adımlar atılmaktadır. Bu

çerçevede Manavgat Organize Sanayi Bölgesi'nin faaliyete geçmesi ihracatın daha da artmasına olanak sağlayabilecektir.

2025 yılı verileri incelendiğinde, Manavgat'ın güçlü ekonomik yapısının vergi gelirlerine de yansıdığı görülmektedir. İlçede 13 milyar 627 milyon 128 bin 286 TL vergi tahakkuk etmiş, tahsil edilen vergi tutarı ise 22 milyar 38 milyon 458 bin 186 TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi tahsilatının yüksek seviyede olması, ekonomik faaliyetlerin canlılığına ve vergi ödeme performansının güçlü olduğuna işaret etmektedir. Aynı dönemde 4.157 kurumlar vergisi mükellefi, 20.127 gerçek usulde KDV mükellefi, 16.495 yıllık gelir vergisi mükellefi ve 1.772 basit usulde vergilendirilen mükellefin bulunması, ilçede ticari ve ekonomik faaliyetlerin geniş bir tabana yayıldığını göstermektedir. Özellikle kurumlar vergisi ve KDV mükellefi sayılarının yüksekliği, Manavgat'ta turizm, ticaret ve hizmet sektörlerinin ekonomik yapı içerisindeki ağırlığını ortaya koyarken, girişimcilik faaliyetlerinin ve kayıtlı ekonominin gelişmişlik düzeyine de işaret etmektedir.

Tablo 42'den de anlaşılacağı üzere, Antalya Pamuk ve Narenciye Tarım Satış Kooperatifleri Birliği'nin (ANTBİRLİK) 2025 yılı faaliyetleri incelendiğinde, kooperatifin bölgedeki tarımsal üretimin sürdürülebilirliğine önemli katkılar sağladığı görülmektedir. Toplam 419 üyeye hizmet veren kooperatif, başta buğday, mısır ve pamuk tohumu olmak üzere üreticilerin temel girdi ihtiyaçlarının karşılanmasında aktif rol üstlenmiştir. Özellikle 1,28 milyon kilogramı aşan mısır silajı işlemi ve 542 bin kilogramın üzerindeki kütlü pamuk alımı, Manavgat'ta hayvancılık ve pamuk üretiminin tarımsal faaliyetler içerisindeki önemini ortaya koymaktadır. Bunun yanında ilaç, gübre, küspe ve tohum ürünlerinin temini ve satışı yoluyla üreticilere destek sağlanması, kooperatifin yalnızca bir pazarlama kuruluşu değil, aynı zamanda üretim sürecinin her aşamasında çiftçiye katkı sunan önemli bir ekonomik aktör olduğunu göstermektedir. Elde edilen veriler, Manavgat tarım sektöründe bitkisel üretim ile hayvancılık faaliyetlerinin birlikte geliştiğini ve kooperatiflerin bölgesel ekonomik yapının güçlendirilmesinde stratejik bir işleve sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Tablo 42 ANTBİRLİK Verileri

	Miktar	Tutar (TL)
Üye Sayısı	419 kişi	-
Buğday Tohumu	42 ton	1.080.000,00
Mısır Tohumu	128 adet (çuval)	568.473,00
Pamuk Tohumu	285 adet (çuval)	1.051.685,00
Mısır Silajı	1.280.087,00 kg	4.336.327,08
Kütlü Pamuk Alımı	542.227,08 kg	-

Kaynak: ANTBİRLİK 2025 Verileri

4.4 Ormanlık

Manavgat ilçesinde Manavgat ve Taşagil olmak üzere iki Orman İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır. Manavgat Orman İşletme Müdürlüğüne bağlı şeflikler Manavgat, Yalçidibi, Yaylaalan ve Şeleledir. Taşagil Orman İşletme Müdürlüğüne ise, Taşagil, Sağirin, Karabük, Kapan, Köprülü Kanyon Milli Parkı şeflikleri bağlıdır. Manavgat ilçe sınırlarındaki ormanlık alanların miktarı ve dağılımı 79.578,50 Ha ormanlık alan şeklindedir (Tablo 43).

Tablo 43 Manavgat İlçesi Taşagil Orman İşletme Müdürlüğü Verileri

Yapacak ve Yakacak Orman Ürün Üretimi	102.489-21.863 Ster
Ormanlık Alan Miktarı	79.578,50 Ha.
Personel	81
Çalıştırılan İşçi Sayısı	144
Mevcut Araç Durumu	53
Yanan Alan Miktarı	1.831 Ha.
Ağaçlandırılan Ormanlık Alan Miktarı	62,0 Ha.
2023 ve 2024 Yılı Defne Üretimi ve Gelirleri Toplamı	14 Ton-23.060,95 TL

Kaynak: Taşagil Orman İşletme Müdürlüğü 2025 Verileri

Manavgat Orman İşletme Müdürlüğü İşletme Şefliği 2025 verilerine göre 1 teknik personel, 4 orman muhafaza memuru 5 yangın söndürme işçisi mevcuttur (Tablo 44).

Tablo 44 Manavgat Orman İşletme Müdürlüğü Ormanlık Alan Miktarları (Ha.)

Normal Kuru	38140,5 (24.486,5 Ha 2021 yılında yandı)
Bozuk Kuru	13530,3 (6.339,7 Ha 2021 yılında yandı)
Toplam Ormanlık Alan	51670,8 (30.826,2 Ha 2021 yılında yandı)

Kaynak: Manavgat Orman İşletme Müdürlüğü 2025 Verileri

Tablo 45 Manavgat Orman İşletme Müdürlüğü İşletme Şefliği Verileri

Araç-Gereç Türü	Sayı (Adet)
Hizmet vasıtası	13
Yangın Söndürme Arazözü	9
İlk Müdahale Aracı	4
Su İkmal Aracı	3
Trayler	1
Dozer	1
Grayder	1
Kepçe	1
Kamyon	1

Kaynak: Manavgat Orman İşletme Müdürlüğü 2025 Verileri

2025 yılı orman yangınları ve ormanlık faaliyetleri incelendiğinde, Manavgat'ta orman varlığının korunmasına yönelik çalışmaların etkin bir şekilde sürdürüldüğü görülmektedir. Yıl içerisinde 16 orman yangını meydana gelmiş ve toplam 3,15 hektarlık alan zarar görmüştür.

ve Teknoloji Bakanlığı tarafından illerin sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyleri esas alınarak altı bölge teşvik sistemi uygulanmaktadır. Bu kapsamda Antalya ili, gelişmişlik seviyesi bakımından 1. Bölge içerisinde yer almaktadır.

29 Mayıs 2025 tarihli ve 2025/9903 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe giren yeni yatırım teşvik sistemi, yatırım ortamının güçlendirilmesi, yüksek katma değerli üretimin artırılması, teknolojik dönüşümün hızlandırılması ve bölgesel kalkınmanın desteklenmesi hedefleri doğrultusunda yeniden yapılandırılmıştır.

Söz konusu teşvik sistemi temel olarak iki ana yapıdan oluşmaktadır. Bunlardan ilki olan Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi, Teknoloji Hamlesi Programı, Yerel Kalkınma Hamlesi Programı ve Stratejik Hamle Programı olmak üzere üç alt programdan meydana gelmektedir. İkinci yapı olan Sektörel Teşvik Sistemi ise Öncelikli Yatırımlar Teşvik Sistemi ile Hedef Yatırımlar Teşvik Sistemi olmak üzere iki programdan oluşmaktadır.

Yeni teşvik sistemiyle, stratejik öneme sahip sektörlerde yatırımların artırılması, yerel potansiyellerin ekonomik değere dönüştürülmesi, teknolojik üretim kapasitesinin geliştirilmesi ve sürdürülebilir kalkınmanın desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Bu uygulamalar kapsamında KDV İstisnası, Gümrük Vergisi Muafiyeti, Vergi İndirimi, Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği, Gelir Vergisi Stopajı Desteği, Sigorta Primi (İşçi Hissesi) Desteği, Faiz Desteği, Yatırım Yeri Tahsisi, KDV İadesi gibi destek unsurları bulunmaktadır (Tablo 46).

Tablo 46 Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi

Kaynak: T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Yatırım Teşvik Sistemi

TÜRKİYE YÜZYILI KALKINMA HAMLESİ

Destekler		Teknoloji Hamlesi	Yerel Kalkınma Hamlesi	Stratejik Hamle
KDV İstisnası		✓	✓	✓
Gümrük Vergisi Muafiyeti		✓	✓	✓
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	50	50	40
	Vergi İndirim Oranı(%)	60	60	60
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		8 Yıl (6. Bölgede 12 Yıl)		
Sigorta Primi Desteği		Yalnızca 6. Bölgede geçerli 10 yıl		
Faiz veya Kâr Payı Desteği	Destek Oranı	%40	%40	%30
	Azami Destek Tutarı	301 m TL	301 m TL	226 m TL
	Azami Destek Oranı	Yatırımın %20'si	Yatırımın %20'si	Yatırımın %15'i
Makine Desteği*	Destek Oranı	%25	%25	%25
	Azami Destek Tutarı	301 m TL	301 m TL	226 m TL
	Azami Destek Oranı	Yatırımın %15'i	Yatırımın %15'i	Yatırımın %15'i
Yatırım Yeri Tahsisi		✓	✓	✓

* Faiz veya kâr payı desteğinden faydalanan yatırımlara makine desteği sağlanmaz.

** Kredi kullanım tarihinde geçerli olan TCMB'nin bir hafta vadeli repo ihale faiz oranına uygulanacak oranı ifade eder.

Katma Değer Vergisi İstisnası:

Teşvik belgesi kapsamında yurt içinden ve yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat ile belge kapsamındaki yazılım ve gayri maddi hak satış ve kiralamaları için katma değer vergisinin ödenmemesi şeklinde uygulanır.

Gümrük Vergisi Muafiyeti:

Teşvik Belgesi kapsamında yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat için Yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı gereğince uygulanması gereken gümrük vergisi oranının %0 olarak uygulanmasıdır.

Vergi İndirimi:

Gelir veya kurumlar vergisinin, yatırım için öngörülen katkı tutarına ulaşınca kadar, %60 indirimli olarak uygulanmasıdır.

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği:

Teşvik belgesi kapsamı yatırımla sağlanan ilave istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmının 6'ncı bölgede gerçekleştirilen yatırımlar için tamamı, diğer bölgelerde gerçekleştirilen yatırımlar için %50'sinin Bakanlıkça karşılanmasıdır.

Sigorta Primi (İşçi Hissesi) Desteği:

Teşvik belgesi kapsamı yatırımla sağlanan ilave istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işçi hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmının Bakanlıkça karşılanmasıdır. Sadece 6. bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülür.

Faiz veya Kâr Payı Desteği:

Faiz veya Kar Payı Desteği, teşvik belgesi kapsamında kullanılan en az bir yıl vadeli yatırım kredileri için sağlanan bir finansman desteği olup, teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının %70'ine kadar kullanılan krediye ilişkin ödenecek faizin veya kâr payının belli bir kısmının Bakanlıkça karşılanmasıdır.

Yatırım Yeri Tahsisi:

Teşvik Belgesi düzenlenmiş yatırımlar için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yatırım yeri tahsis edilmesidir. Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi kapsamında teşvik belgesi düzenlenmiş yatırımlar için Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğüne belirlenen usul ve esaslara göre yatırım yeri tahsisi sağlanabilmektedir.

Makine Desteği:

Talep edilmesi halinde, Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi kapsamında desteklenen yatırımlar için düzenlenen teşvik belgesinin yatırım süresi içinde temin edilen ve diğer masraflar hariç sadece makine ve teçhizatın birim fiyatı 2,5 milyon Türk Lirası ve üzerinde olan makine ve

teçhizat bedelinin %25'inin yatırımcıya bütçe kaynaklarından ödenmesidir.

5.1.1 Hedef Yatırımlar Teşvik Sistemi Uygulamaları

Karar'da yer alan desteklerden faydalanabilecek sektörler ve şartlara ilişkin liste kapsamında bulunan yatırım konularında gerçekleştirilecek ve o yatırım konusuna ilişkin şartları sağlayan yatırımlar, Hedef Yatırımlar Teşvik Sistemi kapsamında desteklenmektedir. Kararın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren geçerli olmak üzere asgari sabit yatırım tutarı 1. ve 2. Bölgelerde 15,1 milyon TL, 3, 4, 5 ve 6. Bölgelerde 7,5 milyon TL'dir. Hedef yatırımlar teşvik sistemi kapsamında; elektrik üretimi yatırımları, elektrik enerjisi dağıtım yatırımları, elektrik enerjisi depolama yatırımları ve ana şebeke üzerinden gaz yakıtların dağıtım konusundaki yatırımlar ile İstanbul ilinde gerçekleştirilecek yatırımlar vergi indirimi desteğinden yararlanamamaktadır. Faiz ve/veya kâr payı desteği sadece 4, 5 ve 6'ncı bölgelerde gerçekleştirilecek yatırımlara sağlanabilmekte olup, elektrik üretimi yatırımları, elektrik enerjisi dağıtım yatırımları, elektrik enerjisi depolama yatırımları ile ana şebeke üzerinden gaz yakıtların dağıtım konusundaki yatırımlara faiz veya kâr payı desteği sağlanmamaktadır.

5.1.2 Öncelikli Yatırımlar Teşvik Sistemi Uygulamaları

Ülkemizin ihtiyaçları doğrultusunda, tespit edilen alanlarda yapılacak olan yatırımlar, öncelikli yatırımlar olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda, desteklenecek yatırım konuları şöyledir:

- Dijital Dönüşüm Programı veya Yeşil Dönüşüm Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlar.
- Teknoloji Hamlesi Programı kapsamında yayımlanan öncelikli ürün listesinde belirtilen yüksek teknoloji ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar ile asgari 627 milyon TL tutarındaki yüksek teknoloji ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar.
- İstanbul ilinde gerçekleştirilecek olan yatırımlar hariç olmak üzere; Teknoloji Hamlesi Programı kapsamında yayımlanan öncelikli ürün listesinde belirtilen orta yüksek teknoloji ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar ile asgari 1,255 milyar TL tutarındaki orta yüksek teknoloji ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar.
- Müteharrik karakterli yatırımlar hariç, 6 ncı bölgede yapılan yatırımlar.

- Savunma Sanayii Başkanlığından alınacak proje onayına istinaden gerçekleştirilecek savunma alanındaki yatırımlar.
- İmalat sanayi işletmelerinin öz tüketimine yönelik olarak gerçekleştirilecek enerji üretimi faaliyeti kapsamında ve bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücü ile sınırlı olmak kaydıyla, güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisi yatırımları ile rüzgâr enerjisine dayalı elektrik üretim tesisi yatırımları.
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından düzenlenen geçerli bir maden işletme ruhsatı ve izni kapsamında 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 2 nci maddesinin 4-b grubunda yer alan madenlerin girdi olarak kullanıldığı elektrik üretimi yatırımları.
- Nükleer enerji santrali yatırımları.
- Asgari 627 milyon TL tutarındaki sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) yatırımları ve yer altı doğal gaz depolama yatırımları.
- Maden istihraç yatırımları ve/veya maden işleme yatırımları.
- Maden Kanunu'na istinaden düzenlenmiş geçerli Arama Ruhsatı veya Sertifikasına sahip yatırımcıların ruhsatlı sahalarında yapacağı maden arama yatırımları.
- Ar-Ge yatırımları.
- Ar-Ge merkezi veya tasarım merkezlerinde yürütülen Ar-Ge veya tasarım projeleri ile ilişkili İstanbul ili dışındaki yatırımlar.
- Teknolojik Ürün Deneyim Belgesi düzenlenmiş ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar.
- Orta yüksek teknolojili ve yüksek teknolojili ürünlere yönelik test merkezi yatırımları ile ihracatçı birliklerinin dış ticareti desteklemek amacıyla yapacakları test merkezi yatırımları.
- Asgari yatırım tutarı şartı aranmaksızın ihtisas serbest bölgelerinde gerçekleştirilecek yazılım ve bilişim ürünleri üretimi yatırımları.
- Tebliğ ile belirlenecek teknik şart ve standartları karşılayan ve asgari 3 megavat kurulu güç şartını sağlayan veri merkezi yatırımları.

- Tebliğ ile belirlenecek teknik şart ve standartlara göre hizmet veren veri merkezlerinde bulut hizmeti sağlayıcıları tarafından yapılacak asgari 251 milyon TL tutarındaki yatırımlar.
- Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında Çevre Lisansına tabi yatırımlar.
- Demiryolu, denizyolu veya havayolu ile taşımacılık yatırımları.
- Yük taşımacılığına yönelik liman yatırımları (yat limanı ve marina hariç).
- Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde, Turizm Merkezlerinde, Kültür ve Turizm Bakanlığının bağlı/ilgili alan başkanlıkları sınırları içerisinde veya termal turizm konusundaki turizm konaklama yatırımları.
- Özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan, kreş ve gündüz bakım evleri, okul öncesi eğitim, ilkokul, ortaokul ve lise eğitim yatırımları ile hava araçlarının kullanım, tamir ve bakımına yönelik eğitim yatırımları.
- Asgari 100 kişi ve üzeri kapasiteli yaşlı ve/veya engelli bakım merkezleri.
- Lisanslı depoculuk yatırımları.
- 25 dekar ve üzeri yurtiçinde üretilen sera teknolojilerini ihtiva eden otomasyona dayalı (bilgisayar kontrollü iklimlendirme, sulama, gübreleme ve ilaçlama sistemi ihtiva eden) topraksız sera yatırımları.
- Sanayi sicil belgesine sahip mevcut tesislerde yapılacak deprem veya yangın riskine karşı yapılan yatırımlar.
- Sanayi Genel Müdürlüğü'nden alınacak uygunluk yazısına istinaden gerçekleştirilecek afet teknolojileri alanındaki yatırımlar.

Aşağıdaki düzenlemede içerik korunmuş, yalnızca başlıklar ve maddeler rapor formatına uygun hale getirilmiştir:

5.1.3 Teknoloji Hamlesi Programı

Teknoloji Hamlesi Programı kapsamında öncelikli ürün listesindeki ürünlere ya da teknolojilere yönelik yatırımlar desteklenebilir. Desteklenecek yatırımlar, Teknoloji Hamlesi Programı Değerlendirme Komitesi tarafından proje bazında değerlendirilmekte ve uygun

görülen projeler için teşvik belgesi düzenlenmektedir. Öncelikli ürün listesi Bakanlık tarafından her yıl Ocak ayı içerisinde güncellenebilmektedir.

5.1.4 Yerel Kalkınma Hamlesi Programı

Yerel Kalkınma Hamlesi Programı kapsamında yerel dinamikler dikkate alınarak, bölgelerarası gelişmişlik farklarının azaltılması, illerin potansiyellerinin değerlendirilmesi ve rekabet güçlerinin artırılmasına katkı sağlayacak, Yerel Yatırım Konuları Listesindeki konulara yönelik yatırımlar desteklenebilmektedir.

Yerel Kalkınma Hamlesi Programı kapsamında desteklenecek yatırımlar, Yerel Kalkınma Hamlesi Programı Değerlendirme Komitesi tarafından proje bazında değerlendirilmekte ve uygun görülen projeler için teşvik belgesi düzenlenmektedir. Yerel yatırım konuları listesi Bakanlık tarafından her yıl Ocak ayı içerisinde güncellenebilmektedir.

5.1.5 Stratejik Hamle Programı

Stratejik Hamle Programı kapsamında katma değeri yüksek, ülkemizin kritik ihtiyaçlarını karşılayacak, arz güvenliğini sağlayacak, dışa bağımlılığı azaltacak, uluslararası rekabet gücünü artıracak ve araştırma-geliştirme içeriği yüksek imalat sektörü yatırımları ile Dijital Dönüşüm Programı ve Yeşil Dönüşüm Programı kapsamındaki yatırımlar desteklenebilmektedir. Bu kapsamda stratejik hamle programı kapsamında yer alan yatırım konularına Tebliğ'de yer verilmekte olup, Stratejik Hamle Yatırım Konuları Listesi Bakanlık tarafından her yıl Ocak ayı içerisinde güncellenebilmektedir.

Stratejik Hamle Programı kapsamında desteklenecek yatırımlarda aranacak asgari sabit yatırım tutarı; yüksek teknoloji ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar için 125 milyon TL, diğer yatırımlar için ise 251 milyon TL'dir.

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü, Stratejik Hamle Programı kapsamında sunulan desteklerden faydalanmak isteyen yatırımcıların müracaatlarını aşağıdaki kriterler çerçevesinde ön değerlendirmeye tabi tutmaktadır:

- a) Yatırım konusunun Stratejik Hamle Yatırım Konuları Listesinde yer alması,
- b) Üretilmesi planlanan ana ürünün/ürünlerin son bir yıl içerisindeki ihracatın ithalatı karşılama oranının azami %70 olması,

c) Tebliğ ile belirlenecek katma değer hesabı yöntemine göre hesaplanacak katma değer in asgari %30 olması,

ç) Yatırım tutarının %20'si kadar öz kaynağın bulunması,

d) Yatırım konusu ürünle ilgili olarak son bir yıl içerisinde gerçekleşen toplam ithalat tutarının 50 milyon ABD dolarının üzerinde olması.

Beş kriterden üçünü sağladığı tespit edilen projeler, fizibilite raporu hazırlanmasını teminen Bakanlık ile protokol imzalayan bir kalkınma ve yatırım bankasına iletilmektedir.

Stratejik Hamle Programı kapsamında desteklenecek yatırımlar, Stratejik Hamle Programı Değerlendirme Komitesi tarafından fizibilite raporu ile teknik değerlendirme sonuçlarına göre proje bazında değerlendirilmekte ve uygun görülen projeler için teşvik belgesi düzenlenmektedir.

Asgari 62,7 milyon TL tutarındaki Yeşil Dönüşüm Programı ve Dijital Dönüşüm Programı kapsamında desteklenecek yatırımlar, değerlendirme süreci olmaksızın Stratejik Hamle Programı kapsamında desteklenebilmektedir.

5.1.6 Yeşil ve Dijital Dönüşüme İlişkin Uygulamalar

Döngüsel ekonomi yaklaşımıyla uyumlu, doğal kaynakları koruyan, iklim ve sürdürülebilirlik hedeflerine katkı sağlayan, kaynak verimli ve düşük karbonlu üretimi amaçlayan yatırımlar Yeşil Dönüşüm Programı kapsamında değerlendirilmektedir.

Teknolojik ürün ve çözümlerin işletme süreçlerine entegre edilerek maliyet azaltımı, verimlilik ve kalite artışı, çalışan ve müşteri memnuniyeti gibi sonuçlar elde etmeyi amaçlayan yatırımlar Dijital Dönüşüm Programı kapsamında değerlendirilmektedir.

Yeşil Dönüşüm ve Dijital Dönüşüm Programlarına ilişkin yatırım teşvik sisteminde yer alan uygulamalar aşağıdaki şekildedir:

- Yeşil Dönüşüm ve Dijital Dönüşüm Programları kapsamında yer alan yatırımlar, Karar'da yer alan desteklenecek yatırım konuları ve şartlarına yönelik listeye tabi değildir.

- Stratejik Hamle Programı kapsamında asgari 62,7 milyon TL tutarındaki Yeşil Dönüşüm Programı ve Dijital Dönüşüm Programı kapsamında desteklenecek yatırımlar, değerlendirme süreci olmaksızın Stratejik Hamle Programı kapsamında desteklenebilmektedir.
- Dijital Dönüşüm Programı veya Yeşil Dönüşüm Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlar, 1. ve 2. bölgelerde 15,1 milyon TL, 3., 4., 5. ve 6. bölgelerde 7,5 milyon TL asgari sabit yatırım tutarı şartını sağlaması kaydıyla Öncelikli Yatırımlar Teşvik Sistemi kapsamında desteklenebilmektedir.

5.2 Manavgat İlçesi'nde Örtü Altı Tarımın ve Süs Bitkileri Yetiştiriciliğinin Yaygınlaştırılması ve Birim Alandan Elde Edilen Gelirin Artırılması

Tarım sektörü, turizm ile Manavgat ekonomisinin temel dinamiklerinden birini oluşturmaktadır. İlçenin sahip olduğu iklim koşulları, üretim potansiyeli ve pazara erişim imkânları dikkate alındığında örtü altı tarım ve süs bitkileri yetiştiriciliği, tarımsal katma değer artırılması açısından önemli alt sektörler arasında yer almaktadır. Ancak mevcut durumda tarım alanlarının yaklaşık %7,69'unda örtü altı tarım ve süs bitkileri üretimi yapılmakta olup, sektörün mevcut potansiyelini tam anlamıyla değerlendiremediği görülmektedir.

Sektörün gelişimini sınırlayan başlıca unsurlar arasında işletmelerin küçük ölçekli ve parçalı üretim yapısına sahip olması, modern seracılık tekniklerinin yeterince yaygınlaşmamış olması, kaliteli girdi kullanımına ilişkin bilinç düzeyinin istenilen seviyede bulunmaması ve üretici örgütlenmesinin yetersizliği yer almaktadır. Bunun yanında ürünlerin pazarlanmasında aracılara bağımlılığın yüksek olması, yeni ihracat pazarlarına erişimde yaşanan güçlükler, hedef pazarların yeterince analiz edilememesi nedeniyle ortaya çıkan arz-talep dengesizlikleri ve uluslararası kalite standartlarının karşılanmasında yaşanan sorunlar sektörün rekabet gücünü sınırlandırmaktadır.

Ürün güvenilirliği, izlenebilirlik ve kalite kontrol süreçlerinde yaşanan eksiklikler ile laboratuvar altyapısının yetersizliği de sektörün önemli sorun alanları arasında bulunmaktadır. Ayrıca ürün işleme ve paketleme tesislerinde kalite yönetim sistemlerinin yeterince yaygın olmaması, lojistik ve bilişim teknolojilerinin etkin kullanılmaması, üretimde kullanılan ambalaj, kasa ve sera ekipmanları gibi girdilerde dışa bağımlılığın sürmesi ve teknik danışmanlık hizmetlerinin yetersiz kalması sektörde verimlilik ve sürdürülebilirlik açısından önemli kısıtlar oluşturmaktadır.

Sektörün geliştirilmesi amacıyla işletme ölçeklerinin büyütülmesi, aile çiftçiliğinin ekonomik sürdürülebilirlik temelinde desteklenmesi ve üretici örgütlenmesinin güçlendirilmesi önem taşımaktadır. Bu kapsamda Manavgat'ta "Örtü Altı Sebzeçilik ve Süs Bitkileri İhtisas Organize Tarım Bölgesi" kurulması, kesme çiçekçilik ve sebze üretimine yönelik tam otomasyonlu sera sistemlerinin yaygınlaştırılması ve mevcut seraların modernizasyonunun sağlanması sektörün rekabet gücünü artıracak önemli adımlar olarak değerlendirilmektedir.

Bununla birlikte üretim planlamasının güçlendirilmesi, ihracatçı firmalar ile dış alıcılar arasında uzun vadeli sözleşmeli üretim modellerinin teşvik edilmesi, yeni pazar araştırmalarının desteklenmesi ve ihracat imkânlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Ürün kalitesi ve güvenilirliğinin artırılması amacıyla analiz desteklerinin yaygınlaştırılması, izlenebilirlik sistemlerinin geliştirilmesi, laboratuvar kapasitesinin artırılması ve uluslararası standartlara uyum konusunda eğitim faaliyetlerinin yoğunlaştırılması önem arz etmektedir.

Enerji ve sulama maliyetlerinin azaltılmasına yönelik düzenlemeler yapılması, seracılık bölgelerine doğalgaz altyapısının ulaştırılması, üreticilerin teknik danışmanlık hizmetlerine erişiminin kolaylaştırılması ve ilçede ihtisas tarım fuarlarının düzenlenmesi de sektörün sürdürülebilir büyümesine katkı sağlayacak uygulamalar arasında yer almaktadır. Bu tedbirlerin hayata geçirilmesiyle birlikte Manavgat'ın örtü altı tarım ve süs bitkileri üretiminde sahip olduğu potansiyelin daha etkin değerlendirilmesi ve sektörün ilçe ekonomisine sağladığı katma değer artırılması mümkün olacaktır.

5.3 Manavgat İlçesi'nde Tarıma Dayalı Sanayinin Geliştirilmesi

Manavgat ilçesi sahip olduğu güçlü tarımsal üretim potansiyeline rağmen, üretilen tarımsal değer işlenmesi, katma değere dönüştürülmesi ve ilçe ekonomisine daha yüksek düzeyde yansıtılması konusunda çeşitli yapısal sorunlarla karşı karşıyadır. Bu nedenle tarım sektörünün sürdürülebilir büyümesinin sağlanması ve ekonomik katkısının artırılması amacıyla tarıma dayalı sanayinin geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

İlçede başta zeytin olmak üzere tarımsal ürünlerin organize biçimde işlenmesinin teşvik edilmesi, entegre et ve süt ürünleri sanayisinin geliştirilmesi, şeker, yem, zeytinyağı ve defne yağı gibi ürünlere yönelik endüstri bitkileri alt sanayisinin güçlendirilmesi öncelikli ihtiyaçlar arasında yer almaktadır. Bunun yanında tarım alet ve makineleri alt sanayisinin geliştirilmesi, özellikle seracılık sektörüne yönelik olmak üzere tarımsal girdi üretecek tesislerin kurulması ve

bu tesislerin bölgesel ve ulusal ölçekte hizmet verebilecek kapasiteye ulaştırılması önem arz etmektedir.

Tarımsal üretim ve işleme süreçlerinde verimliliğin artırılması amacıyla yeni teknolojilerin sektöre kazandırılması, meyve ve sebze üretiminde ortak kullanıma açık yüksek kapasiteli sınıflandırma, paketlenme ve ambalaj tesislerinin yaygınlaştırılması gerekmektedir. Ayrıca ürün kalitesini artıracak modern üretim ve işleme tekniklerinin kullanılması, soğuk hava depolarının modernize edilmesi ve enerji verimli teknolojilerin yaygınlaştırılması sektörün rekabet gücünü artıracaktır.

Tarıma dayalı sanayi işletmelerinde bilişim ve otomasyon sistemlerinin kullanımının yaygınlaştırılması, araştırma-geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi ve özellikle tıbbi ve aromatik bitkilerin işlenmesine yönelik teknik altyapının geliştirilmesi sektörün yenilikçilik kapasitesine katkı sağlayacaktır. Bunun yanı sıra hayvancılık faaliyetlerinde kullanılan barınakların modernizasyonu ile bal paketlenme tesislerinin kapasite ve teknoloji açısından güçlendirilmesi de üretim kalitesinin artırılmasına destek olacaktır.

İlçede üretilen tarımsal ürünlerin katma değerinin yükseltilmesi amacıyla markalaşma çalışmalarına ağırlık verilmesi ve “Manavgat” markasının ortak bir üst kimlik olarak konumlandırılması önem taşımaktadır. Bununla birlikte süt ve süt ürünleri ile zeytin ve zeytinyağı sektörlerinde kümelenme modellerinin geliştirilmesi, işletmeler arasında iş birliğini artırarak üretim, pazarlama ve ihracat süreçlerinde ölçek ekonomilerinin oluşmasına katkı sağlayacaktır. Bu doğrultuda tarıma dayalı sanayinin güçlendirilmesi, Manavgat'ın tarımsal potansiyelinin daha etkin değerlendirilmesine ve ilçe ekonomisinde katma değeri yüksek bir üretim yapısının oluşturulmasına önemli katkılar sağlayacaktır.

5.4 Organize Sanayi Bölgesi

Tarımı, turizmi ve ticaretiyle yalnızca bölge değil, ülke ekonomisine de önemli katkılar sunan Manavgat'ta uzun yıllardır ihtiyaç duyulan Organize Sanayi Bölgesi (OSB) kurulması yönündeki çalışmalar, planlı ve kararlı adımlarla ilerlemeye devam etmektedir. İlk olarak 1996 yılında gündeme gelen Manavgat Organize Sanayi Bölgesi (OSB), Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 08.12.2020 tarihli ve E.2121532 sayılı Oluru ile kurulmuş olup tüzel kişilik kazanmıştır. OSB'nin ortaklık yapısı 15 paydan oluşmakta olup, 1 payı (%6) Antalya Valiliği'ne, 14 payı (%94) Manavgat Ticaret ve Sanayi Odası'na aittir. OSB alanı, Manavgat ilçesi Hacıobası Mahallesi sınırları içerisinde yer almakta olup 08.11.2021 tarihinde Hazine ve özel mülkiyetten

toplam 360.312,79 m² alanın satın alınmasıyla planlanmıştır.

Bölge, Manavgat'ın güneydoğusunda konumlanmakta olup Antalya-Konya (D-695) karayoluna cephe niteliği taşımaktadır. Ayrıca Antalya-Alanya Otoyolu ve Manavgat Doğu Kavşağı bağlantı yolu ile entegre edilmesi planlanarak güçlü bir ulaşım ağına bağlanmaktadır. 07.06.2022 tarihinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Bakanlık Yatırım Programına dahil edilen Manavgat OSB, 15.01.2026 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2026 Yılı Yatırım Programı kapsamında 60.000.000 TL ödenek ile yer almaktadır. Bu durum, OSB'nin kamu yatırım programı çerçevesinde desteklendiğini ve uygulama sürecinin merkezi düzeyde takip edildiğini göstermektedir.

Planlama süreci kapsamında 06.02.2023 tarihinde sağlık koruma bandına ilişkin revizyon talebi değerlendirilmiş, Antalya İl Sağlık Müdürlüğü'nün 27.09.2023 tarihli yazısı ile 50 metrelik sağlık koruma bandı 5 metreye düşürülmüş ve yaklaşık 118.000 m² ilave alan OSB sınırlarına kazandırılmıştır. Süreç kapsamında tarım dışı kullanım izni 17.07.2024 tarihinde Antalya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından yeniden düzenlenmiştir.

OSB'nin imar planlama süreci tamamlanmış olup 1/5.000 ve 1/1.000 ölçekli uygulama imar planları 30.12.2024 tarihinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından onaylanarak kesinleşmiştir. Parselasyon planları da onaylanmış ve 27.01.2025 tarihinde tapu tescil işlemleri tamamlanmıştır. Teknik altyapı hazırlıkları kapsamında altyapı işlerine ait etüt ve proje ihalesi 08.01.2025 tarihinde gerçekleştirilmiş olup yüklenici firma tarafından çalışmalar devam etmektedir. Şeritvari haritalar hazırlanmış ve Bakanlık Harita Şube Müdürlüğü tarafından onaylanmıştır. Zemin etüt çalışmaları tamamlanmış, ilgili raporlar Bakanlık Altyapı Proje Şube Müdürlüğü tarafından onaylanmıştır. Elektrik ve Türk Telekom projeleri de Bakanlıkça onaylanmış olup diğer altyapı projelerinin hazırlık süreci devam etmektedir. Ulaşım entegrasyonu kapsamında OSB'nin Antalya-Alanya otoyol bağlantı noktası için 12.12.2025 tarihinde Karayolları 13. Bölge Müdürlüğünden gerekli izinler alınmıştır.

Müteşebbis heyet tarafından ön tahsis esasları belirlenmiş olup, 2026 Şubat ayı itibarıyla ön tahsis başvuru süreci başlatılmıştır. Şubat, Mart, Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında başvuru ilanları yayımlanmış, yatırımcılara parsel tahsisi süreci aktif hale getirilmiştir.

Genel olarak Manavgat OSB, idari, hukuki ve planlama süreçleri açısından önemli bir aşamaya ulaşmış olup, altyapı yatırımlarının tamamlanmasıyla birlikte bölgenin üretim ve yatırım çekim merkezi haline gelmesi hedeflenmektedir.

5.5 Turizmin Çeşitlendirilmesi ve Yaygınlaştırılması

Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan Bölge Planı Raporu'nda, Türkiye Turizm Stratejisi kapsamında Batı Akdeniz Bölgesi'nde turizmin yıl geneline yayılması, kıyı turizmi dışında alternatif turizm türlerinin geliştirilmesi ve iç bölgelerde turizm faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Bu çerçevede Manavgat ilçesinde ekoturizm, sağlık turizmi, spor turizmi, yat-krvaziyer turizmi, kongre ve fuar turizmi, rafting, kültür turizmi ve golf turizmi gibi alternatif turizm türlerinin geliştirilmesi için uygun doğal ve beşerî koşulların bulunduğu ifade edilmektedir.

Söz konusu çalışma kapsamında, Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı tarafından turizmin çeşitlendirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla çeşitli kararlar alınmıştır. Bu kapsamda; Ekoturizm faaliyetlerinin geliştirilmesi amacıyla ekoturizme uygun kırsal yerleşimlerin belirlenmesi ve bu alanlarda altyapı hizmetlerinin geliştirilmesi planlanmaktadır. Gerekli altyapı çalışmalarının tamamlanmasının ardından kırsal yerleşimleri birbirine bağlayan alternatif rotalar ve yürüyüş parkurlarının belirlenmesi ve haritalama çalışmalarının yapılması öngörülmektedir. Ayrıca bölge halkının ekoturizm konusunda bilinçlendirilmesi hedeflenmektedir.

Bu kapsamda Manavgat Ticaret ve Sanayi Odası tarafından Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı (BAKA)'na 2019 yılı Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Mali Destek Programı çerçevesinde sunulan proje desteklenmeye uygun görülmüş olup, proje Manavgat Kaymakamlığı ile birlikte yürütülmüştür. 2020 yılı Aralık ayında ihalesi yapılan proje 2022 yılı Haziran ayında tamamlanmıştır. Proje kapsamında kültür ve inanç turizmi açısından çekim merkezi olabilecek alanların turist ziyaretlerine uygun hale getirilmesi ve tanıtımlarının yapılması sağlanmıştır. Ayrıca tarihi ve kültürel yapıların çevresinde rekreasyon alanları oluşturulması ve tesisleşmenin teşvik edilmesi, bu yapılara erişimi sağlayan yolların iyileştirilmesi ve çevre düzenleme çalışmalarının gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir. Tarihi yapıların tanıtımına yönelik olarak buldukları bölgelerde sanatsal içerikli festivallerin düzenlenmesi de planlanmaktadır. Bölgede uygun doğal alanlarda turistlere yönelik amatör spor etkinliklerinin düzenlenmesi ve rafting organizasyonlarının yaygınlaştırılması amacıyla yarışmaların organize edilmesi ve bölgenin bu alandaki potansiyelinin tanıtılması amaçlanmaktadır. Ayrıca farklı spor dallarında ulusal ve uluslararası organizasyonların bölgeye çekilmesi için çalışmalar yürütülmektedir. Kıyı kesimlerinin kış aylarında ılıman iklim avantajı kullanılarak futbol, voleybol, hentbol, tenis, motor sporları ve su sporları gibi organizasyonların yılın belirli dönemlerinde bölgeye kazandırılması hedeflenmektedir. İç kesimlerde yer alan yüksek rakımlı alanların ise yaz aylarında serin iklim avantajıyla kamp ve turnuva organizasyonları için değerlendirilmesi

planlanmaktadır. Golf turizminin geliştirilmesi amacıyla uygun alanların belirlenmesi ve bu alanlara yönelik yatırımların teşvik edilmesi ile uluslararası golf müsabakalarının bölgeye kazandırılması hedeflenmektedir.

Sağlık turizmi kapsamında bölgedeki sağlık kuruluşlarının hizmet kapasitesi ve sağlık turisti kabul olanaklarının analiz edilmesi, sağlık kuruluşları, konaklama tesisleri ve seyahat acenteleri arasında iş birliğinin geliştirilmesi ve sağlık turizmine yönelik entegrasyonun artırılması planlanmaktadır. Ayrıca kış döneminde atıl kalan konaklama tesislerinin ileri yaş ve engelli turizmi kapsamında değerlendirilmesine yönelik pilot uygulamaların hayata geçirilmesi ve bu alanda görev yapacak personelin eğitim programlarıyla desteklenmesi öngörülmektedir. Bölgedeki fuar ve kongre turizminin geliştirilmesi amacıyla uluslararası organizasyonlara ev sahipliği yapabilecek tesislerin envanterinin çıkarılması, mevcut kongre ve fuar alanlarının dijital ortamda tanıtımının yapılacağı kapsamlı bir internet altyapısının oluşturulması ve bölgenin uluslararası tanıtımının etkin medya araçlarıyla güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Manavgat ilçesinde turizmin çeşitlendirilmesine yönelik yürütülen çalışmalar, bölgenin sahip olduğu doğal, kültürel ve iklimsel avantajların ekonomik değere dönüştürülmesi açısından önemli bir dönüşüm potansiyeli ortaya koymaktadır. Bu çerçevede alternatif turizm türlerinin geliştirilmesi, turizm gelirlerinin yıl geneline yayılması ve sektörel bağımlılığın azaltılması bakımından stratejik bir araç niteliği taşımaktadır.

Gelecek dönemde turizm sektörünün daha rekabetçi bir yapıya kavuşabilmesi için dijital tanıtım kanallarının etkin kullanılması, uluslararası pazarlama faaliyetlerinin artırılması ve destinasyon yönetim modelinin güçlendirilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte sürdürülebilir turizm anlayışı çerçevesinde çevresel taşıma kapasitesinin gözetilmesi, doğal kaynakların korunması ve yerel halkın turizm faaliyetlerine entegrasyonu büyük önem arz etmektedir. Ayrıca alternatif turizm yatırımlarının özel sektör tarafından daha fazla sahiplenilmesi, yatırım süreçlerinin hızlandırılması ve bürokratik süreçlerin sadeleştirilmesi, bölgenin yatırım çekiciliğini artıracak temel unsurlar arasında yer almaktadır. Bu kapsamda Manavgat'ın yalnızca kıyı turizmine dayalı yapısının ötesine geçerek, çok sektörlü ve yıl boyu sürdürülebilir bir turizm destinasyonu haline gelmesi hedeflenmektedir.

5.6 Manavgat İlçesi'nde Güneş Enerjisi Sektöründen Yararlanma Olanaklarının Artırılması

Günümüzde tüketilen enerjinin yaklaşık %90'nını kömür, petrol, doğalgaz gibi fosil kaynaklar oluşturmaktadır. Fosil kaynakların rezervlerinin sınırlı olması, küresel ısınma, asit yağmurları vb. çevre ve insan sağlığına zararları ile özellikle 1973'te yaşanan petrol krizi gibi sebeplerden dolayı ülkeler bu kaynaklara alternatif olabilecek temiz ve yenilenebilir enerji kaynakları ile ilgili çalışmalara başlamışlardır. Bu kaynakların başlıcaları güneş, rüzgâr, hidrolik, jeotermal ve biyokütle enerjileridir. Güneş enerjisi, güneşten yayılan ısı ve ışık enerjisine verilen genel isimdir. Antik çağlardan beri bu enerji sürekli gelişen teknolojiler yardımı ile insanoğlu tarafından kullanılmaktadır. Güneş ışınları, rüzgâr ve dalga enerjisi, hidroelektrik enerji ve biyokütle ile yenilenebilir enerji kaynaklarının büyük bölümünü oluşturmaktadır. Bir yılda dünya üzerine düşen güneş enerjisi miktarı dünyanın bilinen petrol rezervinin 516, kömür rezervinin 157 katıdır. Bu rakamları bir sene için hesaplarsak ve güneşin milyonlarca yıl ömrü olduğunu varsayarsak enerji kaynağının sonsuza yakın olduğunu söyleyebiliriz. Ayrıca hammaddenin maliyetsiz oluşu da bir avantajdır. Güneş enerjisi fosil yakıttan yanma yoluyla elde ettiğimiz enerjiye kıyasla dünya üzerinde her noktada bulunabilen, toplanması sırasında iş ve makine gücü gerektirmeyen, harcanması sırasında ise karbondioksit emisyonu sıfır olan bir kaynaktır. Güneş enerjisi ile elektrik üretimi, sıcak su üretimi, doğal havalandırma ve ışıklandırma konuları tüketiciler tarafından fazla bilinmese de yeni bir iş kolu ve çalışma alanı olarak bilim adamları ve sanayicilerin ilgi alanıdır. Ülkemize göre daha az güneş ışını alan Avrupa ülkelerinde yapılarda güneş enerjisi kullanımı devlet teşvikleri kapsamındadır. Birçok ülke tarafından güneş enerjisi enerjide dışa bağımlılığa çözüm olarak düşünülmektedir. 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun ile Türkiye'de yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı düzenlenmiştir. 6094 Sayılı Kanun ile de Kanun'un bazı maddelerinde değişiklikler yapılmıştır. Yasa, yenilenebilir kaynaklara dayalı elektrik üretiminin teşvikini amaçlamaktadır. Yasaya göre, elektrik enerjisine yönelik kaynak alanlarının, ilgili kurum ve kuruluşların görüşü alınarak belirlenmesi, derecelendirilmesi, kullanılmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenecektir. Belirlenen yenilenebilir kaynak alanları, imar planlarına re'sen işlenmek üzere Enerji Bakanlığı tarafından ilgili mercilere bildirilecektir.

Türkiye, coğrafi konumu nedeniyle sahip olduğu güneş enerjisi potansiyeli açısından birçok ülkeye göre şanslı durumdadır. Güneşten dünyaya saniyede yaklaşık olarak 170 milyon MW enerji gelmektedir. Türkiye'nin yıllık enerji üretiminin 100 milyon MW olduğu düşünülürse bir saniyede dünyaya gelen güneş enerjisi, Türkiye'nin enerji üretiminin 1.700 katıdır.

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nde mevcut bulunan güneşlenme süresi ve ışınım şiddeti verilerinden yararlanarak Elektrik İşleri Etüt İdaresi tarafından yapılan çalışmaya göre Türkiye'nin ortalama yıllık toplam güneşlenme süresi 2640 saat, günlük toplam 7,2 saat, ortalama toplam ışınım şiddeti 1.311 kWh/m²-yıl, günlük toplam 3,6 kWh/m² olduğu tespit edilmiştir. Türkiye, 110 gün gibi yüksek bir güneş enerjisi potansiyeline sahiptir ve gerekli yatırımların yapılması halinde yılda birim metre karesinden ortalama olarak 1.100 kWh'lik güneş enerjisi üretebilecek kapasiteye sahiptir. Genel olarak Türkiye'nin en çok ve en az güneş enerjisi üretilen ayları sırası ile Haziran ve Aralık olmaktadır. Bölgeler arasında ise öncelikle Güneydoğu Anadolu ve Akdeniz sahilleri gelmektedir. Antalya tüm Türkiye içinde en çok güneşlenme süresi ve ışımasına sahip birkaç ilden biridir. Burada kurulacak gerek tarla gerek çatı üstü tesisler birçok üretim ve sanayi alanının, otellerin, sulama birlikleri ve çiftliklerin enerji masrafını da tamamen ortadan kaldırabilecek veya yarıya indirecektir.

Özellikle son yıllarda enerji dar boğazlarının, petrol krizlerinin meydana gelmesi ile dünya üzerinde meydana gelen iklimsel değişiklikler sebebiyle birçok ülke enerji üretimi anlamında alternatif enerji üretim yöntemlerine yatırım yapmaya başladılar. Bu alternatif enerjilerin başını ise rüzgâr ve güneş enerjisi çekmektedir.

Kyoto Protokolü gibi protokollerin imzalanması ile ülkelere ürettikleri sera gazı miktarında belirli kotalar konulmaya başlanmıştır. Bu kotaları aşan ülkeler ise cezaya çarptırılmaktadır.

Yukarıda belirtilen bütün unsurların ışığında gelecek açısından Manavgat ilçesi için önemli bir yatırım alanının güneş enerjisi olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle ilçede güneş enerjisi kullanımına ve yatırımlarının yönelik uzmanlık komitesinin oluşturulması önemli görülmektedir. Bu konuda teşvik paketinde yer alan enerji desteklerinden yararlanılabilir.

5.7 Tıbbi ve Aromatik Bitkilerden Doğa Duyarlı Bir Yaklaşım ile Yararlanma Yoluna Gidilmesi

Tıbbi ve aromatik bitkiler hastalıkların önlenmesi, sağlığın sürdürülmesi ve hastalıkların iyileştirilmesi için ilaç olarak geleneksel ve modern tıpta kullanılmaktadır. Aynı zamanda besin takviyeleri, bitkisel çay, tat, çeşni olarak beslenmede faydalanılmaktadır. Parfüm, vücut bakım ürünleri olarak parfümeri ve kozmetikte kullanılmasının yanı sıra, parlaticılar hatta böcek ilaçları olarak sanayinin farklı kollarında geniş bir kullanım alanı bulmaktadır. Bu bitkilerin drog denilen kurutulmuş, belirli ölçüde hazırlanmış bitki kısımlarından (kök, kök-sap, yumru, gövde veya odunsu yapı, kabuk, yaprak, çiçek, meyve, tohum ve herba) yararlanılmaktadır. Birçok alanda kullanım alanı bulan tıbbi ve aromatik bitkiler biyolojik kültürel ve endüstriyel kaynaklardır. Bu kaynaklara olan talep son yıllarda oldukça artmış ve artmaya devam etmektedir. Bu bitkilerin değeri tıp ve sağlık alanında sentetik yolla elde edilen etkin maddelerine göre çok yönlü etkiye sahip olmaları ve yan etkilerinin bulunmaması gibi nedenlerle artmaktadır.

20. yüzyılın başlarında teknolojik gelişmelerin getirdiği yenilikler, sosyal ve politik değişimler bitkilerin ilaç olarak kullanımının hızla azalmasına neden olmuştur. Aynı zamanda ilaç sanayinde kitle üretimi sentetik ilaçların üretilmesi de bunda etkili olmuştur. Gelişmiş ülkeler özellikle tedavide bitkisel kaynaklara yönelmiş durumdadırlar. Tedavide kullanılan ilaçların önemli bir kısmını doğal kaynaklı ilaçlar oluşturmaktadır. Doğal kaynaklı ilaçların kullanım oranı gelişmiş ülkelerde %60, gelişmekte olan ülkelerde ise %4 civarındadır. Dünya nüfusunun yaklaşık %80'i sağlığına kavuşmak için geleneksel tıbbi ve tıbbi bitkileri kullanmaktadır. Bugün dünyada kullanılan tıbbi ve aromatik bitkilerin sayısı Dünya Sağlık Örgütü'ne göre 20.000 civarındadır. Türkiye gelişmiş ülkelerin bitkisel ilaç, bitki kimyasalları, gıda ve katkı maddeleri, kozmetik ve parfümeri sanayilerinin girdisini oluşturan pek çok bitkisel ürünü florasında barındırmaktadır. Bu bitkisel ürünlerdeki çeşitlilik açısından baktığımızda mevcut türler içinde 8.988 bitki türü doğal, 2.991 bitki türü de endemik türdür. Türkiye, Avrupa kıtasında bulunan bitki türlerinin %75'ini barındırmakta olup, bunun yaklaşık üçte biri endemiktir. Endemik

Bitkilerin 2.282 kadarının yurdumuzun coğrafik bölgelerinden yalnız birisine has oldukları ve sadece o bölgede yayılış gösterdikleri saptanmıştır.

Türkiye'nin sahip olduğu geniş yüz ölçümü, iklimi ve önemli gen merkezlerinin kesişme noktasında bulunması zengin bir bitki çeşitliliğini barındırmasını sağlamaktadır. Bu önemli miktarda bitki çeşitliliğinin önemli bir kısmı tıbbi ve aromatik bitki olarak kullanılmaktadır.

Akdeniz Bölgesi, Türkiye endemik bitki varlığının %29,5'na sahiptir. Dünyada tıbbi ve aromatik bitkilere ilginin gün geçtikçe artması hem ticaretinde önemli bir artışa hem de bu bitkilerle ilgili yapılan Ar-Ge faaliyetlerinde bir artışı sağlamıştır.

Türkiye'de bu bitkiler ham halde ihraç edilmekte olup, düşük katma değer yaratmaktadır. Temizleme, ayıklama, sınıflandırma, toptan veya perakende paketleme işlemleri dahi sınırlı sayıda baharat ve bitki çayı üretiminde uygulanmaktadır. Standartlara uygun ve işlenmiş tıbbi ve aromatik bitkilerin dünya pazarlarındaki ihraç miktarını da yükseltecektir. Bitkisel ürün üzerinde yapılacak her işlem bitkisel ilaçların değerinin artmasına ve katma değer in ülkemizde kalmasına yol açacaktır. Manavgat, özellikle kekik, adaçayı ve defne başta olmak üzere tıbbi ve aromatik bitkiler açısından zengin sayılabilir. Bu bitkilerin doğaya ve nesillerine zarar vermeden yetiştirilmesi, toplanması ve işlenmesi özellikle ilçenin kırsal ekonomisine katkı sağlayabilecektir.

5.8 Geleceği Yakalamada Dış Ticaret Kurumsal Altyapısını Güçlendirmek

Manavgat ilçesi dünyaca tanınan bir ilçe olmasına rağmen dış ticaret açısından şanssız ilçelerden birisidir. Yüksek tarımsal potansiyeli bulunan ilçede dış ticarete konu olacak ve değerlendirme yapacak yeteri kadar veri bulunmamaktadır. İlçede dış ticarete ilişkin kurumsal yapıların olmaması doğrudan ihracat olanağını kısıtlamaktadır. Oysa geleceğini kurgulayan ilçede dış ticaret ortamının yaratılması, dış ticarete yatkın işletmelerin teşviki, dış ticaret konusunda eğitim programlarının düzenlenmesi ilçenin geleceği açısından önemlidir.

Özellikle tarımsal ürünler açısından ihracat olanaklarının artırılması ve kurumsal yapıların oluşturulması önemlidir. Gelecekte önemli tarım üslerinden birisi olmak isteyen Manavgat ilçesinde dış ticaret üzerinde daha fazla ve yoğun olarak düşünülmesi gereken bir konu niteliğindedir. Burada bir noktayı da hemen belirtmek gerekir ki, dış ticarete ilişkin veri eksikliği ilçenin bu konudaki yol haritasını belirlemede önemli bir dezavantaj haline getirmektedir.

5.9 Manavgat İlçesinde Geleceğin Yatırımları

Manavgat ilçesinde gelecek açısından ortaya çıkan temel yatırım alanları şunlardır;

- Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık, et ve süt sığırcılığı
- Organik tarım; özellikle seracılık, sebzeçilik, tıbbi-aromatik bitkiler, meyvecilik
- Meyve fidanı üretme istasyonları
- Tohumculuk: özellikle kuraklığa, sıcağa dayanıklı
- Arıcılık
- Süs bitkileri
- Et ürünleri alt sanayi
- Süt ürünleri alt sanayi
- Un ve unlu mamuller sanayi
- Endüstri bitkileri alt sanayi: şeker, yem, zeytinyağı, defne yağı gibi.
- Tarım alet-makineleri alt sanayi
- Başta seracılık olmak üzere tarımsal girdi üretecek tesisler
- Ürün paketleme ve ambalaj tesisleri
- Güneş enerjisi
- Golf turizmi
- Lojistik
- Kırsal turizm
- Ara mamuller-sanayiye yönelik tarımsal alet-ekipmanlar
- Küçük ölçekli maden ürünleri işlemeciliği

6. MANAVGAT TİCARET VE SANAYİ ODASI HAKKINDA GENEL BİLGİLER

Tablo 47, MATSO' nun 2025 yılı itibariyle üye sayısını göstermektedir. MATSO'nun üye yapısı incelendiğinde, toplam 8.570 üyenin büyük bölümünü limited şirketlerin oluşturduğu görülmektedir. Limited şirketleri gerçek kişi ticari işletmeleri ve anonim şirketler takip etmektedir. Bu dağılım, Manavgat'ta girişimcilik faaliyetlerinin canlı olduğunu ve işletmelerin kurumsal yapılarını güçlendirme eğiliminde bulunduğunu göstermektedir. Özellikle 1.231 anonim şirketin bulunması, ilçede sermaye yapısı güçlü ve kurumsallaşmış işletmelerin önemli bir yer tuttuğunu ortaya koymaktadır. Üye profili, Manavgat'ın ticaret, turizm, hizmet ve üretim alanlarında çeşitlenen ekonomik yapısını yansıtırken, Odamızın

bölge ekonomisinin gelişimine yön veren güçlü bir temsil kapasitesine sahip olduğunu göstermektedir.

Tablo 47 MATSO Üye Sayısı Bilgileri

İşletme Tipi	Faal	Askıda	TOPLAM
Limited Şirket	3402	2294	5821
Gerçek Kişi Ticari İşletmesi	606	727	1333
Anonim Şirket	1011	207	1231
Kooperatif	82	24	137
Dernek İktisadi İşletmesi	3	9	12
Kolektif Şirket	4	10	14
Diğer İktisadi İşletmeler	18	1	19
Diğer Kamu Ticari İşletmeleri	1	0	1
Vakıf İktisadi İşletmesi	0	1	1
Yabancı Şirketin Türkiye Merkez Şubesi	0	1	1
Genel Toplam	5127	3274	8570

Kaynak: MATSO, 31.12.2025 Verileri

MATSO' da TOBB tarafından Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) sistemi esas alınarak hazırlanmış bulunulan Odalarda Mesleklerin Gruplandırılması Hakkında Yönetmelik hükümlerine istinaden Mesleklerin Gruplandırılması Rehberi dikkate alınarak 17 meslek grubu oluşturulmuştur. 2025 verilerine dayalı olarak her bir meslek grubunun üye sayısına ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Tablo 48'de görüleceği üzere, en fazla üyenin kayıtlı olduğu meslek grubu 1.148 üye ile 4. Meslek Grubu'dur (İnşaat, Emlak, Hafriyat).

Tablo 48 2025 Yılı İtibariyle Meslek Grubu Üye Sayıları

Meslek Grubu	Faal	Askıda	TOPLAM
1. Meslek Grubu (Tekstil, Konfeksiyon, Giyim Eşyası, Ayakkabı, Çanta)	376	219	603
2. Meslek Grubu (Tarım ve Hayvancılık)	481	217	704
3. Meslek Grubu (Beyaz Eşya, Mobilya, Halı)	165	72	243
4. Meslek Grubu (İnşaat, Emlak, Hafriyat)	796	326	1.148
5. Meslek Grubu (Kuyumculuk, Saat, Altın, Gümüş, Mücevherat)	157	70	232
6. Meslek Grubu (Taşımacılık, Otomotiv, Petrol Ürünleri Ticareti)	413	145	567
7. Meslek Grubu (Hediyelik Eşya, Oyuncak Ticareti, Fotoğraf ve Fotoğraf Malzemeleri Ticareti)	137	40	181
8. Meslek Grubu (Eğitim Kurumları, Matbaa, Elektronik Eşya Ticareti)	194	75	270
9. Meslek Grubu (Sağlık Kurumları, Güzellik Salonları, SPA Merkezleri)	519	127	654
10. Meslek Grubu (Gıda Ticareti ve İmalatı)	552	261	831
11. Meslek Grubu (İnşaat Malzemeleri, Hırdavat Ticareti)	142	88	236
12. Meslek Grubu (Sigorta Aracılık Kurumları, Finans Kurumları)	141	17	159
13. Meslek Grubu (Mimarlar, Mühendisler, Konut Yapı Kooperatifleri)	230	37	274
14. Meslek Grubu (Demir-Alüminyum-Ahşap Doğrama, Tarımsal Kalkınma Koop.)	174	58	235
15. Meslek Grubu (Turizm Seyahat Acenteleri, Deniz Malz. Tic. Oto Kiralama, Su Sporları)	573	247	831
16. Meslek Grubu (Konaklama Tesisleri, Turizm İşletmeleri)	538	143	689
17. Meslek Grubu (Lokanta, Restoran, Kafe, Bar, Pastane İşletmeleri)	321	163	490
TOPLAM	5909	2305	8347

Kaynak: MATSO, 31.12.2025 Verileri

KAYNAKLAR

- Antalya Ticaret ve Sanayi Odası (ATSO), Türkiye ve Antalya Ekonomisi 2025
- Antalya Ticaret ve Sanayi Odası'nın (ATSO) 2025 Yılı Aylık Ekonomik Göstergeleri
- Bulut, E. (2000). Türk Turizminin Dünya'daki Yeri ve Dış Ödemeler Bilançosuna Etkisi, Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 2 (3), 71-86.
- https://verisistemi.tbb.org.tr/index.php?/tbb/report_rm
- <https://www.sanayi.gov.tr/destek-ve-tesvikler/yatirim-tesvik-sistemleri>
- <https://www.sbb.gov.tr/ekonomik-gelismeler/#1656421184119-5d680a18-e09f>
- <https://www.sanayi.gov.tr/destek-ve-tesvikler/yatirim-tesvik-sistemleri/md0203011615>
- MATSO (2022). Ekonomik Rapor İçin Gerekli Verilere Dair Resmi Yazışmalar.
- MATSO Ekonomik Rapor, 2020
- MATSO Ekonomik Rapor, 2021
- MATSO Ekonomik Rapor, 2022
- MATSO Ekonomik Rapor, 2023
- MATSO Ekonomik Rapor, 2024
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, 2023 Yıllık Ekonomik Rapor
- T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Yatırım Teşvik Sistemleri, Temmuz 2024
- Turizm Özel İhtisas Komisyonu Raporu (2018). 11. Kalkınma Planı (2019-2024), Kalkınma Bakanlığı.
- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Verileri, 2021, 2022,2023 ve 2024
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) 2022 Ekonomik Raporu
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) 2023 Ekonomik Raporu
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) 2024 Ekonomik Raporu
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) 2025 Ekonomik Raporu

matso.tr

SANAYİ

TİCARET

TURİZM

TARIM

HİZMETLER

 manavgattso

 ManavgatTSO

 ManavgatTSO

 ManavgatTSO

Aydinevler Mah. 5578. Sok. No:6 Manavgat / Antalya

manavgattso@tobb.org.tr

(0242) 742 83 80 - 742 38 02